Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 84 (1584) ♦ Субота, 17 травня 1997 року ♦ Ціна договірна

Парламентська хроніка

Доля «Ліносу» ще не вирішена

Ранкове засідання 16 травня

Після оголошення депутатських запитів сесія повернулася до розгляду проекту постанови Верховної Ради за законопроектом «Про проведення експерименту з управління акціями, які належать державі у відкритому акціонерному товаристві «Лисичанськнафтооргсинтез».

(Закінчення на 2-й стор.).

Учасникам першої Української Антарктичної експедиції

Щиро вітаю учасників першої Української Антарктичної експедиції з успішним завершенням роботи на станції «Академік Вернадський».

Вашими зусиллями зроблено перші кроки незалежної України в міжнародному співробітництві на шостому континенті.

Маючи значний досвід в освоєнні цих територій, Україна впевнено відновила свої наукові дослідження. Виконані завдання за міжнародними проектами, а також великий обсяг робіт за Національною програмою не тільки на Антарктичній станції, а й у південній акваторії Світового океану, стверджують науковий потенціал і авторитет України.

Завдяки вашій мужній праці Україна здобула право стати повноправним учасником глобальних досліджень з проблем зміни клімату Землі, поліпшення умов життя людства на планеті, захисту тваринного та рослинного світу в цій частині Земної кулі.

Нині Україна впевнено приєдналася до економічного освоєння цього регіону.

Ваша робота на найсуворішому континенті, який притягує до себе загадковістю, маловивченістю і багатствами надр, заслуговує щирої подяки.

Щастя вам, успіхів і здоров'я!

Олександр МОРОЗ,
Голова Верховної Ради України.

Підемо в музей, якщо не поїдемо на город

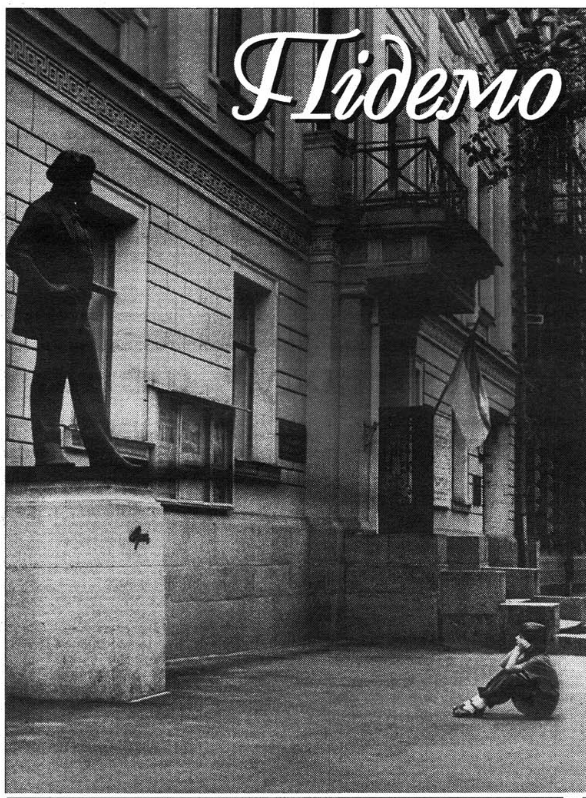

18 травня — Міжнародний день музеїв

Музеї створені в усьому світі для того, щоби їх відвідували. Щоби пізнавали минувшину тої чи іншої землі-країни, її мистецькі набутки, щоби не збивалися з правильного життєвого фарватеру.

Музеїв в Україні не бракує. Можливо, їх експозиція, а тим паче — технічне забезпечення, нас не завжди влаштовує. Але чому так спорожніли-осиротіли їх зали, чому так незатишно почувають себе сьогодні працівники музеїв?

Поцікавився недавно в знайомого директора, що нового для фондів придбав музей останнім часом? «Про що ти кажеш, — почув у відповідь. — Що подарують — те й маємо. Он людям вже за кілька місяців зарплату заборгували — за те мені насамперед голова болить».

Людям сьогодні не до видовищ— їм хліба давай! Тому у вихідні бачимо величезні юрмища не біля музеїв чи кінотеатрів, а на платформах приміських маршрутів.

Можливо, як вродить на городах і садах, то і в музей декому захочеться. Тим паче, як зарплату усім вчасно виплачуватимуть. Бо ще донедавна ми стверджували: буде хліб — буде і пісня.

Чи, може, з пісні почнемо?

Лист на першу сторінку

Другорядні...

Що й казати, ситуація в державі така, що в більшості людей у голові найперше і найголовніше — як заробити грошей, аби прожити день. І питання про музеї посунулося на задній план, стало другорядним. Ніхто про них не згадує, ніби їх і не було ніколи. Але ж не забувайте, що музеї — не тільки наша культура, це наше сьогодення, минуле і майбутнє, це наша історія.

Поліна СКРИПКА.

Мукачеве, Закарпатська область.

Реформи в Україні здійснюються

Триває візит Президента України Леоніда Кучми до США. У стосунках з Україною Сполучені Штати виходять з того, що вона є великою європейською державою і зміцнювати відносини з нею — мета США. Таку заяву зробив під час короткої зустрічі з журналістами відразу після бесіди з Леонідом Кучмою, що відбулася в рамках робочого візиту Президента України до Вашингтона, сенатор Уільям Рот. Ми вітаємо реформи в Україні і очікуємо їх продовження, зазначив впливовий американський політик.

Читайте у суботньому випуску

Повернення «Ернста Кренкеля»

До Одеси з далекої Антарктиди повернулося науково-дослідне судно «Ернст Кренкель», яке вийшло в рейс 18 січня. На українську антарктичну станцію «Академік Вернадський» було доставлено нових полярників, а їхні попередники тепер прибули додому. Повернулися цим судном також учасники першої української антарктичної експедиції, які виконали біля берегів льодового континенту широку наукову програму, зокрема, вивчали ресурсний потенціал регіону, вплив Антарктиди на погоду Землі.

Передплата-97

Газета «Голос України» шанує своїх передплатників. Дякує їм за увагу і повідомляє: ті, хто передплатив газету «Голос України», «Голос України — тиждень» на весь 1997 рік і надіслав свої листи на розіграш лотереї до січня 1997 року, автоматично стають учасниками розіграшу лотереї у липні ц. р. Ті ж наші читачі, котрі передплатили ці газети лише на перше півріччя, але вирішили продовжити передплату й на друге і хочуть узяти участь у липневому розіграші лотереї, мають надіслати до редакції листи з позначкою: «Лотерея «ГУ»-97». Вкажіть прізвище, ім'я, по батькові і вкладіть копію передплатної квитанції.

Друзі! Стежте за газетою. У найближчих номерах ми розпочнемо друкувати лотерейні призи наших спонсорів.

До речі, передплатна ціна на II півріччя залишилася незмінною — 12 гривень. Передплатний індекс «ГУ» українською мовою — 60955, російською — 60997.

Дошка пошани

Народ дозрів...

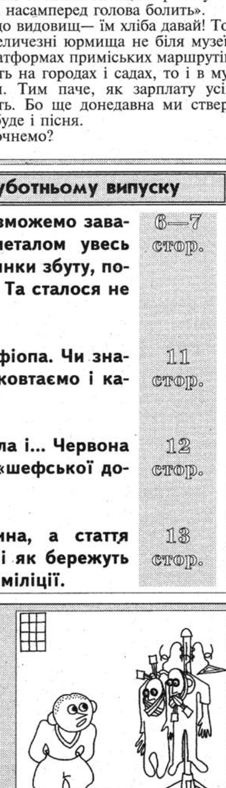

Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів». На вішалці висять два чудики, чеберяють ніжками, сказати нічого не можуть: роти обох перетягнуті Сениними червоними підтяжками. Сам же Сеня, не помічаючи на порозі ошелешеного, пополотнілого лікаря, індиком походжає палатою...

(Дошка закінчується на 4-й стор.).

У номер

Земельний сертифікат — не панацея

15 травня Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко побував з робочою поїздкою на Хмельниччині. Мета поїздки глави уряду — вивчення можливостей збільшення внутрішнього валового продукту в конкретному регіоні.

Такі самі завдання одержали всі члени Кабінету міністрів, бо стан справ на місцях далеко не втішний. Прем'єр, зокрема, в цьому контексті зосередив увагу на східних регіонах України, де Президентові доводиться вдаватися навіть до кадрових змін. І все ж, підкреслив Павло Іванович, цього року вже з'явилася тенденція до стабілізації ситуації. За чотири місяці поточного року приріст ВВП становив 4,4 відсотка. А під кінець року уряд чекає приросту на рівні 11 відсотків.

— Мене цікавлять реформи в агропромисловому комплексі, — сказав Прем'єр.— Розпаювали колгоспну власність, видали земельні сертифікати. А далі що? Що від цього змінилося?

Нині, підкреслив Павло Іванович, потрібні нові, свіжі думки. На жаль, цих думок Прем'єр не чув і не чує. А тим часом теперішнє село — то найбільша боргова яма для бюджету. І все ж таки деякі «новації» прозвучали. Один з керівників райдержадміністрації зізнався, як вони вирішили обійти бюджет. Щоб не сплачувати боргів, у селах колгоспи, селянські спілки переєстровуються в акціонерні товариства, кооперативи як новоутворені юридичні особи без правонаступництва вчорашніх правлінь колгоспів. А їхні борги тоді зависають у повітрі. Представник банку «Україна» підтвердив, що таких хитрих господарів у державі з'явилося вже чимало. Лише «Україна» змушена була списати таких «висячих» боргів на суму понад 80 мільйонів доларів.

На думку Павла Івановича, на селі треба розвивати виробничу кооперацію, створювати міжгосподарські МТС, розробити механізм банківської застави за кредит без продажу землі, залучати іноземні інвестиції, підвищити продуктивність праці у сільськогосподарському виробництві. А це означає, що на тисячі гектарів землі має працювати лише чотири чоловіка. Прем'єр-міністр також оприлюднив свій намір підписати постанову про заборону здавання цукрових буряків на заводи на давальницьких умовах. Уряд запровадить квоти на продаж цукру на вітчизняному ринку. Одна тонна цукру тепер коштуватиме майже втричі дорожче від діючих цін.

* * *

Учора з робочою поїздкою Донеччину відвідав Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко. На нараді з активом області він представив нового голову облдержадміністрації — 47-річного Віктора Януковича, який до цього працював першим заступником голови облдержадміністрації. У програмі перебування глави уряду — також ознайомлення з підприємствами Волноваського району, міста Маріуполя.

Михайло ВАСИЛАШКО,
Ліна КУЩ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА
Хмельницька — Донецька області.

ВРУЧЕННЯ ВІРЧОЇ ГРАМОТИ

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Індонезія Ігор Литвин вручив у Джакарті Вірчі Грамоти Президентові Індонезії Сухарто.

У своїй промові, повідомили ДІНАУ-Укрінформу в Міністерстві закордонних справ України, новопризначений посол України відзначив велике значення дружніх двосторонніх відносин партнерства і взаємовигідного співробітництва України з Республікою Індонезія.

БУДЕМО ВІЛЬНО ТОРГУВАТИ

Аналіз економічного законодавства, підготовка Угоди про вільну торгівлю, хід гармонізації законів з урахуванням вимог міжнародних організацій — такі окремі стрижневі теми будуть обговорені на чергових засіданнях змішаної українсько-угорської міжпарламентської комісії з питань економіки, створеної в 1996 році, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ. Про це досягнуто домовленості під час дводенного (14—15 травня) офіційного візиту в Будапешт української частини комісії, очолюваної її головою, членом Комітету Верховної Ради України з питань енергетики, транспорту і зв'язку Орестом Климпушем. Українська делегація мала зустрічі з керівниками комісій Державних Зборів Угорщини з питань економіки, бюджету, у закордонних справах. Її прийняв голова Національного банку Угорщини Дьєрдь Шурані та політичний держсекретар Міністерства фінансів Угорщини Ласло Окор.

Наступне засідання міжпарламентської комісії із запрошенням на нього підприємців двох країн намічене на вересень цього року у Закарпатті і в Токаю. Їх учасники ознайомляться, зокрема, з практикою функціонування міжнародної асоціації «Карпатський єврорегіон» та умовами створення зон вільного економічного підприємництва.

Парламентська хроніка

Як «посадити» підприємство? Зверніться до уряду

Вечірнє засідання 15 травня

Народні депутати розглянули проект закону України «Про проведення експерименту по управлінню акціями, які належать державі у відкритому акціонерному товаристві «Лисичанськнафтосинтез». Як зазначив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, такі питання парламент розглядає вперше. І зроблено це тому, що підприємство, яке є стратегічним і водночас високоліквідним, може бути високорентабельним, нині опинилося у становищі банкрута, практично не працює. Дискусії щодо вирішення долі АТ «Линос» і п'ять проектів законів, внесених на розгляд сесії, зводяться по суті до зміни відносин власності, появи власника, який забезпечить ефективне використання можливостей підприємства, переробляння щорічно 20 мільйонів тонн нафти.

Цілком закономірною була стурбованість депутатів долею нафтопереробного велета, на долю якого припадає третина потужностей нафтопереробної галузі України. Як і цілком вмотивованими були запитання, які з'явилися у парламентаріїв під час розгляду даного законопроекту. Зокрема, чому Фонд держмайна, якому належить 75 відсотків акцій підприємства, по суті самоусунувся від контролю за управлінням державним майном, чому така велика заборгованість перед зовнішніми та внутрішніми кредиторами, хто конкретно від Фонду управляв ним тощо. Доповідач з даного питання намагався обминати прізвища конкретних осіб, що, до речі, ми мали можливість спостерігати і під час розгляду питання про газових трейдерів. Та все-таки було сказано, що зарубіжний кредит одержано під гарантії уряду України. Згадали і про 1992 рік, коли вольовим рішенням Кабміну пальне, яке належало конкретній особі, по суті конфіскували задля державних потреб, а борг за нього «повісили на шию» підприємству, чим створили його нинішній внутрішній борг. Назвали і прізвище одного з ініціаторів цієї справи —тодішнього віце-прем'єра, а нинішнього народного депутата Юлія Іоффе. Не треба бути великим аналітиком, щоб з'ясувати: початок занепаду підприємства збігається в часі з прем'єрством Леоніда Кучми.

А взагалі політику урядових структур щодо високоліквідних конкурентоспроможних підприємств досить чітко окреслив народний депутат Олександр Борзих. Він, зокрема, зазначив, що АТ «Линос» — наочний приклад того, як кращі підприємства доводять до банкрутства, а потім «прихватизують» за безцінь. До речі, слова депутата підтверджуються конкретним прикладом. Верховна Рада України, яка не втручається у виробничі процеси, вдарила на сполох лише після того, як у листопаді минулого року 42 відсотки акцій підприємства, яке оцінюється майже в мільярд доларів, вирішили продати за 2,6 мільйона доларів. А як свідчить один з проектів постанови, підготовлений спільно з Кабміном, уряд і сьогодні не проти продати 45 відсотків акцій підприємства, що означало б виведення його з державної власності.

Як наголошували чимало парламентаріїв, у нас провадять дуже «вдалий експеримент»: кращі підприємства цілеспрямовано заганяють у боргову яму, а потім за безцінь викуповують. Однак, судячи з того, що пропозиція продажу акцій підприємства не знайшла підтримки в більшості народних депутатів, на АТ «Линос» чекає дещо інша доля. За основу прийнято документ, згідно з яким 75 відсотків акцій на обмежений термін буде передано в управління інвестору — резиденту України, який повинен погасити борг і вивести «Линос» зі складної ситуації. Прийняття остаточного рішення з цього питання перенесено на наступний пленарний день.

Василь ТУГЛУК.

Доля «Ліносу» ще не вирішена

Ранкове і денне засідання 16 травня

(Початок на 1-й стор.)

Щоправда, голова Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку Олександр Кожушко почав вимагати час для оприлюднення деяких документів. Однак, відповідно до регламенту, у слові йому відмовили, оскільки обговорення проекту закону відбулося напередодні.

Слово взяв автор одного із законопроектів Єгор Анненков, який обурився тим, що всупереч попередньому рішенню його не запросили працювати над документами.

З мотивів голосування слово взяв Геннадій Угаров, який наголосив, що законопроект, розроблений ним разом із групою авторів, передбачає збереження частки акцій у розпорядженні держави, і закликав підтримати проект постанови.

Проте ані його виступ, ані грунтовна аргументація Голови Верховної Ради Олександра Мороза не допомогли прийняти закон у першому читанні. Його доручено доопрацювати двом комітетам — Комітетові з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку та Комітетові з питань економічної політики і управління народним господарством — разом з авторами законопроектів.

Іншою виявилася доля законопроекту про сільськогосподарську кооперацію, який розглянуто у повторному першому читанні. Хоча його й критикували, але всі зійшлися на думці, що цей закон конче необхідний для подальшого реформування виробничих відносин на селі. Отже, 234 голосами закон «Про сільськогосподарську кооперацію» був прийнятий у першому читанні. До перерви сесія ратифікувала угоду про кредит Експортно-імпортного банку Японії.

* * *

Коли перед тобою зачиняються двері, спробуй влізти через вікно. Ця ситуація проглядалася на денному засіданні під час розгляду проекту закону «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Розгляд його у першому читанні викликав багато серйозних зауважень. Після доопрацювання законопроект значно різниться від попереднього, підготовленого Кабміном. Однак уряд зробив спробу максимально зберегти суть попередніх обмежувальних та застережних заходів.

Наприклад, у першому читанні депутати категорично відкинули статтю про локаути. Кабмін змушений був це врахувати. Але натомість наполіг на внесенні статті, якою місцевим адміністраціям надається право призупиняти початок проведення страйку на 10 днів, а Президентові України — на 60 днів. Отже, пряму заборону замінено хитруватим відкладальним вето.

Незгоду багатьох депутатів викликало положення проекту закону, де вказано, які саме страйки вважати незаконними, а також про заборону страйків солідарності. Депутати вказали, що трудових конфліктів стає дедалі більше, але механізм їх цивілізованого вирішення досі не вироблено. Нинішній законопроект — перший практичний крок у цьому напрямі.

Після активного обговорення проголосовано постанову, якою передбачено повернутися до прийняття цього законопроекту в другому читанні

після ратифікації Верховною Радою Європейської Соціальної Хартії, а також прийняття законів про соціальне партнерство та трудові колективи — у першому читанні.

До обідньої перерви сесія прийняла також проекти двох постанов — про припинення повноважень заступника голови Центральної виборчої комісії П. Гончарука у зв'язку з переходом на іншу роботу, а також про ратифікацію Договору про дружбу, добросусідство і співробітництво між Україною та Республікою Білорусь.

Іван ДМИТРЕНКО,
Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Густе сито для порно та жашків

Народний депутат України Василь Костицький провів у четвер прес-конференцію з приводу внесення на розгляд парламенту законопроекту «Про захист громадської моралі та психіки людей від негативного впливу теле-, кіно-, відеопродукції».

В. Костицький, який є автором проекту закону, ознайомив журналістів з його текстом. Зокрема, у проекті передусім передбачено, що демонстрацію фільмів, котрі містять жахи, насилля та порнографію, буде заборонено.

По-друге, у всіх областях країни, в Автономній Республіці Крим, у містах Києві та Севастополі плановано створення громадських рад із представників культурної інтелігенції. Ці ради проводитимуть експертизу теле-, кіно-, відеопродукції. Ради скликатимуться за заявою окремого глядача або організації про те, що у фільмі чи передачі мали місце жахи, насилля, порнографія.

Якщо експертна рада дійде висновку, що є справді так, то зацікавлена особа звертатиметься до суду про притягнення до відповідальності телекомпанії чи власника кінотеатру.

У судовому порядку в першому випадку виявлення у передачі або фільмі чинників шкідливого впливу власника телекомпанії, кінотеатру може бути притягнено до відповідальності — оштрафовано на суму майже 17 тис. грн. (1000 неоподатковуваних мінімумів); у другому випадку — близько 170 тис. грн.

Реакція на прийняття такого закону буде неоднозначна, і особливо з боку підприємців, які пропонують для показу такого роду продукцію. Проте автор проекту впевнений, що реалізація прав і свобод одних людей можлива, якщо вона не є небезпечною для здоров'я решти, а також для громадського порядку та моралі.

Найдискусійнішим обіцяє стати питання про критерії —це показала навіть бесіда з журналістами. Якщо кожна суспільно-політична формація створює вигідний їй моральний кодекс, то за якими критеріями і хто в Україні сьогоднішній визначатиме, де моральне, а де —аморальне?

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Тамара ГРАБОВСЬКА, прес-служба Верховної Ради

Ми маємо шукати точки дотику

З А СЛОВАМИ *Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Куба в Україні Серхіо Лопеса Бріеля, революція надала можливості кубинському народові бути господарем власної долі. Кубі вдалося побудувати сучасну промисловість і сільське господарство, піднести життєвий рівень народу. Куба має одну з найкращих у світі систему освіти і медичного обслуговування, високий рівень наукових досліджень. От порівняння: нині середня тривалість життя кубинців — 75 років. У перший рік після перемоги революції вона становила лише 53 роки. Чи можна сказати промовистіше?*

Найважчим для Куби був період безпосередньо після розпаду соціалістичної системи. Країна фактично опинилася у подвійному кільці ізоляції: з одного боку — цілеспрямована блокада США, з другого —згортання економічних зв'язків унаслідок розпаду Радянського Союзу. Адже майже вся кубинська економіка була орієнтована на країни соціалістичної співдружності.

Великі знегоди лягли на плечі народу Куби. Звичними стали припинення подавання електроенергії і води, обмеження кількості продуктів харчування і одягу. Однак, особливо наголосив Серхіо Лопес, держава гарантує їх мінімум.

До речі, Фідель ніколи не обіцяв народові манну небесну. Навпаки, пояснював неминучість встановлення «особливого періоду в мирний час». Відкрито й чесно взяв на себе відповідальність за результати переорієнтування народного господарства на інші міжнародні ринки.

Переживаючи такий складний період, кубинський народ усе-таки дивиться на життя з оптимізмом, сподіваючись, що все зміниться на краще.

Попри всі труднощі економіка не тільки не відійшла від курсу ступінчастого відновлення, а й досягла за минулий рік зростання у 7,8% проти передбачуваних 5% (для порівняння слід зазначити, що цей показник для країн Карібського регіону дорівнює 3,5%). Зменшився бюджетний дефіцит до 2,4%. Збільшилися капітальні вкладення в економіку, зросла продуктивність праці на 8,5% проти планованих 4,6%. У країні паралельно існує вільний ринок, де за вільно конвертовану валюту чи еквівалентно за песо кубинці можуть придбати всілякі товари (за офіційними даними, близько 60% населення має валюту). Кубі вдалося піднести вартість національної грошової одиниці зі 150 песо за долар у 1994 році до 20 песо у 1996 році.

Чисті надходження від туризму до національної економіки збільшилися на 50%, експорт — на 33, імпорт — на 33,3%. Експерти гадають, що минулий рік був найбільш удалим для нікелевої промисловості —виробництво цього металу становило 46 000 тонн.

Уряд узяв курс на побудову мішаної економіки за збереження всіх соціальних завоювань революції. Було дозволено іноземні інвестиції, а інвесторам надано необхідні урядові гарантії. Тепер на Кубі дозволено приватну працю, головним чином у сфері послуг, але не в охороні здоров'я чи освіті.

Зміни торкнулися й сільського господарства. Кооперативи й державні господарства збережено, але ділянки землі можуть бути надані у користування окремим особами чи групам осіб. Їм продають сільськогосподарську техніку, добрива під певну частину врожаю. Надлишки виробленої продукції є повною власністю виробників.

Однак кубинські керівники і спеціалісти, реально оцінюючи все ще складну ситуацію, звертають увагу на потребу помірного споживання, відповідно до реальних надходжень.

Україна — Куба: чи стануть наші відносини тіснішими?

Сьогодні інтерес до Куби як до серйозного партнера незмінно зростає. Попри жорстку блокаду з боку США, понад 60 країн світу встановили з нею тісні торговельно-економічні відносини. Слід сказати, що інвестиційний клімат республіки сприяє цьому. За даними газети «Майамі геральд», Куба посідає 29-е місце серед країн світу, в яких створено найсприятливіші умови для іноземних інвесторів (США посідає 22-е місце в цьому списку, Росія — 97-е).

Посол Республіки Куба Серхіо Лопес підкреслив: хоча торік товарооборот між нашими країнами зріс, хотілося б ці відносини й надалі розширювати на взаємовигідних умовах. А таких напрямів достатньо, починаючи з аграрної галузі до поновлення науково-технічних проектів, розроблених ще за часів Радянського Союзу.

— Поки ми розкачуємося, — вважає президент Українського Чорнобильського фонду Олександр Божко, —канадці, приміром, практично стали лідерами в кубинській нікелевій промисловості, колись створеній з нашою допомогою. Всупереч активному протистоянню американців, на Кубу прийшли іспанці та італійці, котрі здійснюють великі вкладення в туристичний бізнес. Нині французи й канадці провадять там пошук нафти. Тільки за 1995 рік 40 авіакомпаній світу відкрили в Гавані свої представництва.

Ми розуміємо, що деякі політичні сили в Україні проти відновлення відносин з Кубою. Що ж, зруйнувати зв'язки неважко. Проте що це дасть нам? Не слід взаємовигідну комерцію будувати на ідеології — будь-яка країна має право вибору власного життєвого устрою, і таке право дане тільки її народові.

Кубу треба розглядати і як потенційного торговельно-економічного партнера, розвиток взаємовигідного співробітництва з яким обумовлений потребами забезпечення довгострокових інтересів України в Латинській Америці.

Поки що серед країн цього регіону саме з Кубою Україна має найрозвиненішу договірно-правову базу: підписано торговельно-економічний, інвестиційний договори, а також про створення міждержавної комісії, про торговельне мореплавство, про повітряне сполучення, про наукове співробітництво тощо. Саме час повномасштабно реалізувати напрацьовані документи.

Нещодавній візит на Кубу парламентської делегації України на чолі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом дає підстави для оптимізму. Це був перший офіційний контакт такого рівня не тільки між парламентаріями обох країн, а й перша двостороння зустріч вищих керівників. Під час переговорів українська делегація підтвердила позицію України про потребу зняти економічну блокаду з острова, висловила подяку за допомогу, надану нам у зв'язку з лікуванням та оздоровленням дітей з чорнобильських зон.

О. Мороз запевнив кубинську сторону, що Верховна Рада зробить усе можливе, щоб компенсувати Кубі витрати, що їх вона зазнає з фінансування і матеріального забезпечення програми лікування українських дітей.

Ніщо так не цінує народ, як доброту і співчуття

Ось уже сім років ця маленька країна, яка сама переживає серйозні економічні труднощі, без зайвого галасу і цілком безкорисливо надає допомогу українським дітям з чорнобильських зон, звівши її у ранг державної програми, надавши чудовий піонерський табір на березі моря, висококваліфікованих фахівців і найкращі клініки.

Зустрічаючи 1990 року в Гавані перший рейс з нашими дітьми, керівник держави Фідель Кастро сказав: «Катастрофа в Чорнобилі така масштабна за своїми розмірами й наслідками, що навіть великий і могутній Радянський Союз потребує допомоги інших країн. Куба готова прийняти десять тисяч потерпілих дітей».

За словами президента Українського молодіжного чорнобильського фонду Олександра Божка, який організує відправку дітей до Куби, вже 16 тисяч наших пацієнтів отримали кваліфіковану медичну допомогу. Кубинці не відмовляють у ній, навіть коли в нас дитину вважають за безнадійно хвору. Нагромаджено досвід лікування низки тяжких хвороб, зокрема шкірних, гематологічних, раку щитовидної залози, алопеції (облисіння). Зроблено 7 пересадок кісткового мозку, 79 інших складних хірургічних операцій, серед яких — на серці, ортопедичних, 2 операції з пересадки нирки.

Кубинська сторона підтверджує свою готовність і надалі безоплатно надавати медичну допомогу нашим дітям. На реалізацію цієї програми Куба витратила понад 300 млн. доларів США і 4 мільярди кубинських песо. Витрати на лікування тільки однієї дитини з гематологічним захворюванням становлять від 30 до 50 тис. доларів, на здійснення пересадки кісткового мозку — 150 тис., проведення операції на серці — 80 тисяч.

Доктор медичних наук, заступник голови Фармкомітету України Володимир Мальцев вважає, що Куба — одна з тих небагатьох країн, котрі за якістю медобслуговування не потребує реклами.

Згідно з офіційною статистикою, нині на Кубі готують фахівців 26 медичних факультетів. Особливо слід відзначити переваги наявної системи охорони здоров'я. З 55 тисяч кубинських лікарів (кількість населення — 11 млн.) 26 тис. — сімейні. У середньому на кожного з них припадає лише 300 мешканців, а в нас — більш як 3 тисячі. Щороку кожний кубинець зустрічається зі своїм лікарем близько восьми разів. Тож не випадково на Кубі один з найнижчих показників дитячої смертності (торік становила 8,7 людини на тисячу новонароджених), що характерно для розвинених країн. Тут уже забули про такі інфекційні захворювання, як дифтерія, вітрянка, малярія, поліомієліт тощо. Всі світові медичні новинки відразу стають надбанням медичних фахівців.

У лабораторіях і науково-дослідних центрах республіки розроблено унікальні системи і ліки, яких не мають багато розвинених країн світу. Саме тут створено і запатентовано систему мікроаналізу «SUMAK», яка дає змогу з високою точністю і у найстисліший термін встановити діагноз будь-якого захворювання.

На Кубі виготовляють вакцини для успішного лікування таких небезпечних захворювань, як менінгіт і гепатит Б, ефективні препарати від атеросклерозу і для попередження інфаркту. Багато країн світу купують тут мелагінін — ліки для лікування вітіліго, хвороби, коли людське тіло вкривають білі плями.

— До того ж, — додав Володимир Мальцев, — за міжнародними оцінками, Куба входить до трійки найбільш екологічно чистих країн світу. Жодна санаторна установа Криму не може запропонувати маленьким пацієнтам такі медико-екологічні умови і на такий тривалий термін (як правило, діти на оздоровленні там перебувають близько двох місяців, а із захворюваннями — й по кілька років). Тому транспортні витрати окупаються у кілька разів.

В останній рік ця програма отримала статус україно-кубинської. В її реалізації активну участь беруть Міністерство охорони здоров'я і Міністерство з надзвичайних ситуацій. У кожному літаку, що вирушає на острів, — більш як 50 % дітей-сиріт і дітей з особливо тяжкими захворюваннями. Обговорюється також питання про створення спільного реабілітаційного центру в Євпаторії, де щороку за кубинською методикою зможуть оздоровитися 19—20 тис. дітей.

На думку організаторів акції, великодушність і благородство кубинського народу, який сам багато чого потребує, варті захоплення. Проте не можна ж до нескінченності ставитися до цього споживацьки.

Відмінність у політичних поглядах і системах не має стати каменем спотикання в наших відносинах. Коли до лікаря приходить хворий, то лікар не питає його про політичну належність і віросповідання, а виконує свої функції. У даній ситуації Куба подає нам руку дружби, пропонує взаємовигідне співробітництво, незалежно від того, який у нас державний устрій. І ми маємо шукати не політичні розбіжності, а точки дотику.

На одній із прес-конференцій посол Республіки Куба Серхіо Лопес сказав: «Я бачив згаслі очі приречених дітей. І бачив їхню посмішку через півроку лікування. Хіба заради цього не варто жити?»

Інформація і свобода слова

Відомо, що свобода слова починається з економічної незалежності журналіста, але економічні важелі незалежності мають спочатку юридичне закріплення, після чого і починають діяти. Сьогодні в Україні є безліч нормативно-правових актів, які вже входять у поняття «інформаційне законодавство». Використання їх на практиці іноді ускладнено саме пошуком того чи іншого нормативного акта. З цією метою, а також для ефективнішого використання правових механізмів державної підтримки ЗМІ та книговидання в Україні, за ініціативою представників комісії (тепер уже Комітету) Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації і Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, вперше підготовлено і щойно надруковано збірник «Україна: інформація і свобода слова».

До збірника ввійшли майже всі законодавчі та інші акти, що регулюють інформаційну діяльність: закони України, укази Президента України, постанови Кабінету міністрів України, міжнародні акти, кодекс преси, професійна етика журналістів, Хартія свободи слова в Україні та інші.

Збірник уміщує також окремі думки різних авторів — і тих, кого сьогодні залучено до творення законодавства, що регулює інформаційні відносини, і вчених, практичних працівників. Серед авторів — голова Комітету Верховної Ради України Віктор Понеділко, голова тимчасової комісії Верховної Ради з питань вивчення ситуації в інформаційному просторі Сергій Аксененко, голова Національної ради з питань телебачення і радіомовлення Віктор Петренко та інші.

Впорядник збірника, який, безперечно, буде мати попит,—головний консультант секретаріату Комітету Верховної Ради України законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації, кандидат філософських наук Анатолій Задворний.

У номер

● *Донецьк*

Донбас обіцянкам... вірить

Піший похід гірників до Києва, намічений на 17 травня, і пікетування адміністрації Президента та Кабінету міністрів не відбудуться в зазначені терміни. Таке рішення прийняла у вівторок президія ЦК профспілки працівників вугільної промисловості України. Голова профспілки Віктор Держак повідомив про результати його зустрічі з Президентом Л. Кучмою, де досягнуто домовленостей з основних проблем галузі. Буде розроблено механізм погашення заборгованості, що утворилася до введення дотації вугільникам і становить 1.339 мільйонів гривень. А протягом травня на підприємства галузі надійде 150 мільйонів гривень — місячний фонд оплати праці. Вирішуватиметься також проблема збуту енергетичного вугілля — шляхом держзамовлення. Профспілкові лідери заявили, що припинена акція протесту поновиться, якщо до кінця травня обіцянки не будуть виконані.

● *Херсон*

Бавовник: друге дихання

На Херсонщині відпрацьовують технологію вирощування бавовнику — теплолюбної культури, яка у 30-ті роки займала тут великі площі, змінюючи економіку багатьох господарств.

Нинішнього сезону, за повідомленнями працівників облуправління сільського господарства, плановано довести обсяги посівів майже до 450 гектарів. Це не так і багато, якщо врахувати потужності текстильного велета — Херсонського бавовняного комбінату, якому вже котрий рік поспіль бракує сировини, однак тенденція до постійного розширення площі помітна. У майбутньому намічено «віддати» бавовнику не менше 25 тисяч гектарів. Але за умови, що для цього буде виділена земля, враховано прогноз створеного в області підприємства «Котон». Тоді за врожайності бавовнику 17—18 центнерів на богарних землях і 25 центнерів на зрошуваних — можна буде задовольнити запити текстильників.

Колектив апарату Конституційного Суду України висловлює глибоке співчуття судді Конституційного Суду України Костицькому Михайлу Васильовичу в зв'язку з тяжкою втратою — смертю батька його дружини

КРАВЧЕНКА Миколи Васильовича.

Світлана ПИСАРЕНКО, «Голос України»

Висновок тижня

Конституційний Суд: Президент Кучма не мав права

Народні депутати України нинішнього скликання можуть суміщувати парламентську роботу з іншими видами діяльності, якщо останньою вони займалися до 8 червня 1995 року й були обрані народними депутатами до цієї ж дати. Депутати, обрані після неї, не можуть бути сумісниками, як і ті з народних обранців, хто почав суміщувати депутатську працю з іншою роботою після 8 червня 1995 року.

Народні депутати наступного скликання, безперечно, не можуть бути сумісниками. Рішення про дострокове припинення повноважень депутата-сумісника приймає Київський міський суд. Верховний суд — касаційна інстанція.

Такого рішення-висновку дійшов Конституційний суд України з подання народних депутатів України щодо тлумачення вкряду статей Конституції та Цивільного процесуального кодексу.

— Це рішення дуже не просте, — сказав на прес-конференції суддя-доповідач у справі Микола Козюбра. — Хоча за нього і проголосували 12 з 15 присутніх на засіданні конституційних суддів. Двоє висловили окрему думку.

Не просте воно й тому, що, застосувавши принцип —закон не має зворотної сили, конституційні судді звернулися лише до норми Конституції України 1978 року, в якій записано: «Депутат здійснює свої повноваження, як правило, не пориваючи з виробничою та службовою діяльністю». У такий спосіб опосередковано не взято до уваги вимоги законів про статус народного депутата України, про державну службу, не враховано, мабуть, і те, що «як правило» може передбачати і виняток. Конституційний суд урахував лише те, що 8 червня 1995 року Конституційним договором було встановлено: народні депутати України працюють на постійній основі в парламенті. Отже, опосередковано також, скажімо, Конституційний суд зробив закид Президентові України Л. Кучмі, який указами призначав народних депутатів України на посади після 8 червня 1995 року.

Тепер, наголошував на прес-конференції голова Конституційного суду Іван Тимченко, рішення органу конституційної юрисдикції мають застосувати загальні суди відповідно до процедури, передбаченої Цивільним процесуальним кодексом.

Щодо можливості суміщення депутатської роботи з іншими видами діяльності певними особами, то конституційні судді не могли дати конкретної відповіді. Єдиний, про кого конституційні судді мали чітку позицію, це —Прем'єр-міністр Павло Лазаренко. Він, на думку конституційних суддів, може суміщувати депутатську діяльність з посадою глави уряду. Бо і до 8 червня 1995 року, і після цієї дати цей народний депутат суміщував депутатську діяльність з іншою роботою.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Третіми станемо... Навряд чи

Відвідини тижня

Приїзд до Києва Президента Республіки Білорусь Олександра Лукашенка, хоч і не супроводжувався таким галасом, як підготовка до візиту Президента Росії Бориса Єльцина (подейкують, він відбудеться вже наприкінці місяця), належить до найважливіших.

Під час численних переговорів Олександра Лукашенка з найвищими посадовими особами було порушено багато важливих питань, але головним результатом його перебування в Києві все-таки стало підписання Договору про державний кордон між Україною та Білоруссю. Ця країна стала першою з держав СНД, з якою Україна має юридично визначений і закріплений відповідними документами державний кордон. А з огляду на те, що 23 травня Росія і Білорусь планують підписати статут, який знаменуватиме появу нового союзу на території Союзу старого, то договір про кордони має і символічне значення. Цікаво, що Президент Леонід Кучма на запитання, як він ставиться до союзу Росії та Білорусі, відповів: «Це право білоруського і російського народів — входити в ті чи інші об'єднання. А ми, як сусіди (кордони між нашими державами вже юридично закріплені. — Авт.), повинні поважати це право».

Взагалі те, як швидко пройшов переговорний процес щодо делімітації і демаркації українсько-білоруського кордону, може викликати деяке подивування. Особливо, якщо взяти до уваги, що російська сторона, з якою Білорусь останнім часом звіряє свої плани, навпаки не поспішає з розв'язанням цього питання. Підписання україно-білоруського договору, на думку Олександра Лукашенка, повинно продемонструвати, що Білорусь має свою точку зору на відносини із сусідніми державами і може самотужки розв'язувати складні проблеми із зарубіжними країнами, до яких нині належить і наша. А те, що у цьому був зацікавлений сам Президент Білорусі, сумнівів не викликає, і саме швидкі темпи підготовки документа є найкращою ілюстрацією: в Білорусі звикли слухняно і швидко виконувати всі накази Президента.

А можливо, цей та ще 10 підписаних у Києві під час візиту документів, мали б засвідчити, що попри союз Білорусі з Росією, ця держава зацікавлена в якнайкращих відносинах з Україною. Мало того, як відзначив Олександр Лукашенко, ні в Білорусі, ні в Росії ніхто не сумнівається, що незабаром союз стане «троїстим» — після входження до нього України. Але незважаючи на намагання зробити візит зразково-показовим, не вдалося приховати, що між нашими країнами все-таки є суперечності і проблеми, і в політичній, і в економічній сферах.

Передовсім у ставленні до розширення НАТО на схід. Президент Білорусі ще в аеропорту Бориспіль повідомив журналістам, що має намір обмінятися з Леонідом Кучмою думками стосовно цього питання: «В України більше досвіду у співробітництві з НАТО, ніж у Білорусі». До речі, після завершення візиту Олександр Лукашенко повідомив на прес-конференції у Маріїнському палаці, що офіційний Мінськ «взяв українські наробки щодо співпраці з альянсом і має намір вести діалог з цим блоком». Але, за словами того самого Лукашенка, ставлення Білорусі до розширення НАТО кардинально відрізняється від позиції України.

Стосовно проблем в економічній сфері, то нині несподівано набуло актуальності питання заборгованості нашої держави перед Білоруссю. За підрахунками білоруської сторони, Україна заборгувала 217 млн. доларів США за 1992 рік. І нині сусіди вважають, що настав час «розплати». Якимось несподіваним чином це питання опинилося в одному ряду з ідеєю про створення ліберального торговельного режиму між двома країнами, який, за словами Олександра Лукашенка, з часом «призведе до єдиного митного простору», до якого, як відомо, Україна не має наміру вступати. Чи не має наміру Білорусь, яка об'єднається з Росією, спільними зусиллями нагадувати Україні про борги, аби притягти її до митного союзу, а потім, і до союзу Росія—Білорусь? Відповідь на це запитання ми, мабуть, невдовзі отримаємо.

Дошка пошани

Народ дозрів...

(Початок на 1-й стор.).

— Сеню, що тут у біса діється? Що за бузувірські штучки?..

— Я покликаний відродити статус-кво великого і могутнього Союзу!..

— ?!

— Бачиш, — Сеня впивається зубами в п'яту одного, затим другого. — Наші народи уже дозріли до того, щоб жити разом...

Бідолахи ще дужче замукали, задригали ніжками...

— Чуєш? Вони повністю мене підтримують!..

— А третя, третя вішалка для кого?

— О, — Сеня замріяно бере одну «живу вішалку» і піднімає її догори,

— якби до цього процесу підключився наш третій брат, то рейтинг процесу у свідомості оцього народу ще більше підвищився б...

Чим платити будемо? «Лимонками»?

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, його подільник Юзик прострілює з нагана прожиті в екзилі травневі дні календаря.

— Кіндрате, а он і 1 червня скоро. Як із державою за житлово-комунальні послуги розплачуватися будемо?

— Юзику, не забивай голову дурницями!..

— Нічого собі дурниці! — Юзик спересердя прострілює і сьогоднішнє, 17-те, число календаря. — Все чисто у півтора раза подорожчає, а йому хоч трава не рости!..

— Чого це ти так розхвилювався! Ти що, платитимеш за газ, воду, світло?

— Я?

— Ти, ти!

— У мене що — не всі дома?! Просто так балакаю, теоретизую...

— У міністерстві економіки теж отак теоретизують: коли піднімуться ціни для простих смертних, опустяться для підприємств...

— А цей захід, — Юзик закинув голову назад і заторохтів, наче з кулемета, — разом із зменшенням податкового тиску порятує наше виробництво: продукція стане конкурентоспроможною, збільшиться число робочих місць, зарплата підвищиться і дозволить більшості населення повністю оплачувати комунальні послуги...

— Стривай, стривай! — Кіндрат зачудовано дивиться на Юзика, забирає у нього наган, відв'язує від паска «лимонки». — Тобі тут, у лісі, робити нічого! Твоє місце — в міністерстві економіки. Якщо не міністром — то заступником уже напевне!

Відчуй себе св..?

Читачу, а ти давно зазирав у дзеркало? Уранці? То варто поглянути ще раз — і негайно. Що бачиш? Нічого такого особливого? Що ж, тобі поталанило більше, ніж журналістам із міжгірської районної газети (Закарпаття). Вони на очах усього району пе-

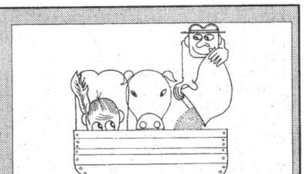

ретворилися на... Ні, не можу, рука не піднімається таке писати. У них, нехай уже дарують мені колеги, виявилося... рильце в пушку. Ні-ні, це зовсім не те, що ти подумав, читачу. Просто журналістам районки, усім поголовно, почали видавати комбікорм. Як нащо? Для дому, для сім'ї, замість зарплати. Я, на превеликий жаль, не відаю, як поводилися при спогляданні цього цінного і калорійного продукту їхні домочадці: чудувалися чи рохкали від щастя, з'їли все відразу за вечерею чи збираються розтягувати оце св... задоволення на кілька місяців поспіль?..

Але знаєш, читачу, я передчуваю і таку реакцію: їм що, не подобається? Так то вони з жиру бісяться, нам і такої платні не світить!..

Що сказати на цей крик душі, що відповісти? Хіба що порадити піднести до носа усім своїм таким благодійникам дзеркало. Нехай вони полюбуються на себе, а раптом щось і зрозуміють? Хоча, кажуть, кидати бісер перед св... марна справа...

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

Суд тижня

Звинувачений у вбивстві офіцер міліції висуває чергову версію

***КИЇВСЬКИЙ** міський суд розпочав розгляд справи за обвинуваченням у вбивстві та співучасті у вбивстві двох офіцерів і стажиста Дніпровського райуправління внутрішніх справ Києва. Йдеться про жорстоке закатування торік, напередодні Великодня, неподалік столичного універмагу «Дитячий світ» молодого юриста (влаштовувався на роботу у міську прокуратуру), який випадково потрапив на очі п'яним «дозорним правопорядку» і чиє бездиханне тіло після «розмови» з представниками влади в опорному пункті міліції було виявлено поблизу смітника на вулиці.*

Слідство у цій справі тривало рік і, судячи з обвинувального вироку, довело не лише факт жорстокого, аж до смерті, знущання працівників органів внутрішніх справ з молодого громадянина, а й їхнє зловживання владою, перевищення службових повноважень, приховування злочину, висвітлило «порядки», що існують у правоохоронних органах.

Двоє із звинувачених — дільничний інспектор Борохівський та стажист Науменко, який претендував на таку саму посаду, під час так званого вільного пояснення обставин справи, повністю визнали висунені їм звинувачення. А ось «головний герой» —оперативний черговий старший лейтенант міліції Ключник, за словами судді, під час попереднього слідства міняв свої показання вісім разів і на суді цинічно, не відриваючись від заздалегідь заготовлених записів виступу, нав'язує новий «сценарій» подій тієї трагічної ночі. Згідно з цим «сценарієм», його не те що не можна судити за статтею 93-«е» КК (умисне вбивство з особливою жорстокістю за обставин, що збільшують провину), а слід нагороджувати щонайменше медаллю.

Залишається сподіватися, що від свідчень попередньому слідству не відмовляться численні свідки, а також вагоме слово скажуть речові докази, дані експертиз. І, звичайно ж, сподівання на фаховий хист і принципову позицію судової колегії на чолі з головою Володимиром Ходасом, яка в ці дні проявляла неабияку витримку, аби вислухати шиту білими нитками версію Ключника. Складалося враження, що у такий спосіб цей колишній горе-офіцер міліції відверто збиткується з суду, матері потерпілого, та й з батьків своїх «подільників» — змучених сільських людей, котрим також по-людськи співчуваєш.

Утім, справи, де зачіпається «честь мундира» правоохоронних відомств, ніколи не були простими...

Акредитований на засіданні кореспондент «Голосу України» триматиме читачів газети в курсі подій, що надалі розгортатимуться в суді.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Скринька, що може здешевити вибори

Новинка тижня!

***ДО МАЙБУТНІХ** виборів ще далеко, однак винахідник із Заліщиків Тернопільської області Дмитро Квач уже тепер готовий істотно полегшити їх проведення. Нещодавно він продемонстрував на корпункті свою хитромудру штуковину, яка й справді підтверджує це.*

Що пропонує заліщицький дивак?! Як відомо, найбільше клопоту виборчим комісіям завдає процес підрахунку використаних бюлетенів. Його можна спростити, застосувавши удосконалену скриньку для голосування. Саме її і розробив пан Дмитро.

У верхній частині скринька має вертикальну перегородку, яка ділить її на дві секції. Автор називає ці відсіки каналами «так» і «ні». Обидва вони обладнані лічильними пристроями. Є у скриньці й касета, в яку закладено інформацію про об'єкт голосування. Сюди і слід опускати картку з даними про кандидата в народні обранці. Її має засвідчити виборча комісія. Бюлетень за цієї системи вже не потрібен. Не потрібні й кабіни для таємного голосування, бо у скриньці є спеціальне заглиблення, і ніхто сторонній не зможе побачити, в яку саме секцію потрапляє картка виборця.

На скриньці постійно світиться віконечко з написом «всього». Це дає змогу вести облік чисельності виборців, які проголосували. Лічильники «так» і «ні» покажуть результати після закінчення процедури виборів — треба лише натиснути відповідну кнопку, розміщену на корпусі скриньки.

— Ефект від цього нововведення очевидний, —сказав, закінчивши показ свого витвору пан Дмитро. — З його допомогою спрощується процедура голосування, забезпечується його конфіденційність, досягається помітна економія паперу, бо не треба друкувати бюлетенів.

Єдиним недоробком скриньки є те, що вона призначається лише для одного кандидата. Якщо на виборчій дільниці балотується їх кілька, то треба мати скриньки на кожного з висуванців.

Тернопільська область.

Сергій ВЛАД, журналіст

На кухні тижня

Ох і гидота ваша заливна риба!

Подібним чином висловився один з народних депутатів щодо якості проекту Закону «Про державний бюджет України на 1997 рік», який має прем'єрську візу.

Тим часом серед кухарів-реформаторів і західних гурманів продовжувалось жваве обговорення технології приготування державного бюджету до столу трудящих. Не бракувало й обіцянок рекламного характеру від шеф-кухарів. Скажімо, Прем'єр-міністр Павло Лазаренко, незважаючи на те, що фактично кожна п'ята гривня видаткової частини бюджету цього року має бути позиченою, прогнозує зростання валового внутрішнього продукту на 1,5 відсотка. Та коли на кухні починають ділити очікуваний номінальний ВВП (100400 млн. грн.) на індекс споживчих цін (1,25), виходить, що в холодець сипонули цукру. А коли починають закладати середньорічний курс американського долара 1,9 в парову шафу валютного коридора, з'ясовується, що страві бракує багатьох інгредієнтів. Кухарі, як і за полум'яних часів соціалістичної революції, починають скубатись, бо дефіцит бюджету вже й без того досяг 5,7 відсотка від рівня ВВП, а можливостей збільшити його доходну частину вже немає. Віце-прем'єр Сергій Тигипко висловився в тому сенсі, що новий бюджет можна приготувати на основі навіть не трьох податкових інгредієнтів (про ПДВ, про податок на прибуток підприємств і про податок на доходи фізичних осіб), а двох. І, схоже, він має рацію, оскільки наш пересічний громадянин і виробник вже звикли до не риби — не м'яса. І якщо навіть податкові законопроекти будуть якнайкращими, це не означатиме, що обійдеться без пересолу державних податкових органів.

Про «поживні якості» нашого бюджету зі слів Президента України Леоніда Кучми цього тижня довідались у Вашінгтоні. І, схоже, що пообіцяли підкинути дещо зі своїх спецій і прянощів. Може статися, державний бюджет і смакуватиме, як заливна риба. Але аж ніяк не скрізь. Бо згідно з вищезгаданим проектом уряд має намір вилучити з деяких регіонів частину податку на прибуток підприємства (від 20 до 30 відсотків), платню за торговельний патент та зібрати «додаткове мито» з Полтавської, Запорізької, Донецької областей і Києва.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

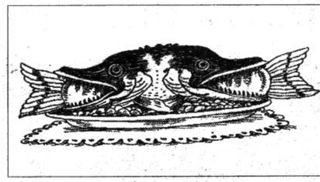

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Бал у латаній сукенці

Свято тижня

***СЬОГОДНІ** в нашій державі відзначають День науки. Розпочалося святкування ще напередодні — урочистими зборами та концертом у Національній філармонії. Щоправда, на свій перший бал пані наука з'явилася без кришталевих черевичків.*

Зазвичай на святах прийнято говорити про здобутки. Із «двигуном прогресу» — навпаки: сьогодні вже ніби звикли до зубожіння наукових інститутів і дослідницьких закладів. Про їхнє фінансування казати зайве, бо п'ятий місяць працюємо без держбюджету.

Утім, як ішлося на пресконференції в Міннауки, ми ще маємо дослідження в галузях фундаментальних і технологічних наук на світовому рівні. Як наприклад, участь Національного космічного агентства в міжнародних проектах, спільних експериментах. Чи українська антарктична експедиція. Днями до Одеського порту повернулося науково-дослідне судно «Ернст Кренкель», яке доставило нову зміну полярників на українську антарктичну станцію «Академік Вернадський». За словами міністра науки Володимира Семиноженка, протягом першої зимівки наші вчені досягли вагомих результатів у дослідженні проблеми озонового прошарку, видобутку крилл, пошуках нафти на морському дні. Ця інформація вже зацікавила південноамериканські нафтові компанії.

Однак різке падіння престижу наукової сфери й неувага до неї з боку держави призвела до гірких наслідків: талановита молодь або їде на чужу землю, щоб там застосувати свої знання, або взагалі не квапиться ламати зуби об граніт академічної науки. Близько 5 тисяч учених вищої та середньої категорії виїхало за кордон. Найбільший попит на світовому ринку на фізиків, біологів, математиків. Чи можна сподіватися на повернення остарбайтерів? Міністрові у справах науки і технологій Володимиру Семиноженку під час недавніх відвідин США в розмові з колишніми співвітчизниками доводилося чути таке: повернемося, якщо матимемо вдома належні умови роботи. І вони ведуть мову навіть не так про оплату праці, як про давно застарілє вітчизняне лабораторне устаткування, обчислювальну техніку тощо. Адже, скажімо, працівник Національного інституту здоров'я США щотижня отримує 7 тисяч доларів лише на закупівлю реактивів. «Якщо не вжити кардинальних заходів, — сказав президент НАН України Борис Патон, — за декілька років утвориться вакуум і молодого поповнення взагалі не буде. З іншого боку, чекати кошти лише від держави марно. Якщо фундаментальні дослідження повинні фінансуватися з бюджету, то прикладні науки мають орієнтуватися на пошук замовлень на вільному ринкові».

На жаль, до розуміння цього багато хто й досі не може призвичаїтися.

Спорт

Звідусіль

● **Хокей.** На цьому тижні у Фінляндії фінішував черговий чемпіонат світу. Його переможцем стала збірна Канади, яка виграла фінальну серію в команди Швеції — 2:3, 3:1, 2:1.

Найвищий титул канадці здобувають уже в двадцять перший раз. Ліпший показник тільки у збірної колишнього Радянського Союзу — 22 перемоги. Але слід урахувати той факт, що «батьки хокею» беруть участь у світових першостях із 1920 року (першого турніру), а радянська команда існувала лише в 1954-1991 роках.

Помітною подією на турнірі у Фінляндії став виступ збірної Латвії, яка посіла сьоме місце. До речі, латиші хотіли б прийняти чемпіонат світу 2001 року. Окрім них претенденти ще й Німеччина, США та Швеція.

А черговий чемпіонат хокеїстів з 1 по 17 травня наступного року прийматиме Швейцарія.

● **Теніс.** Після дзвінкої перемоги у відкритому чемпіонаті Німеччини на кортах Гамбурга український тенісист Андрій Медведєв помітно піднявся в рейтингу АТП. Нагадаємо, що киянин свого часу був на четвертій позиції. Потім через травми, які його супроводжували постійно, наш лідер опинився навіть у четвертому десятку. Однак тепер Андрій повернувся до двадцятки найсильніших, стрибнувши з 38-го місця на 17-те! Сподіватимемося, що Медведєв на цьому не зупиниться, а розвиватимиме успіх. Адже йому лише 23 роки і, як кажуть, усе життя попереду.

Нині рейтинг АТП має такий вигляд: Сампрас (США) — 5118 очок. Чанг (США) — 3704. Мустер (Австрія) — 3261. Кафельников (Росія) — 3008. Крайчек (Нідерланди) —2881. Іванишевич (Хорватія) — 2710. Енквіст (Швеція) — 2176. Мойя (Іспанія) — 2143. Ріос (Чилі) — 2072. Коста (Іспанія) — 1930. Феррейра (ПАР) — 1866. Мантілья (Іспанія) — 1841. Беккер (Німеччина) —1765. Мартін (США) — 1673. Корретха (Іспанія) —1650. Берасатегі (Іспанія) — 1619. Медведєв (Україна) — 1608. Хенман (Великобританія) — 1546. Філіппозіс (Австралія) — 1536. Россе (Швейцарія) —1533.

У подальших планах Андрія Медведєва — виступи у відкритому чемпіонаті Франції («Ролан Гаррос») та Уїмблдоні. А в липні він приїде до Києва, щоб у складі національної збірної України взяти участь у матчі Кубка Девіса проти команди Великобританії.

— Я із задоволення граю за українську збірну, —сказав київський тенісист журналістам під час нещодавніх виступів у Римі. — Мої батьки мешкають в Україні. То — моя рідна земля.

Гадаю, коментарі тут зайві...

● **Легка атлетика.** У рамках свята Дня Києва (25 травня) відбудеться п'ятий міжнародний «Пробіг під каштанами». Ці змагання виконують ще й важливу благочинну місію: кошти, зібрані від спонсорів та учасників, передаються Українській республіканській дитячій клінічній лікарні («Охмадит») і на лікування сімей, що потерпіли від Чорнобильської аварії. Позавчора організатори пробігу зустрічалися з журналістами.

Підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Сталося не так,

У період «розвинутої перебудови», коли на горизонті заіскрилась надія незалежності України, скрізь — на мітингах, у пресі, на радіо і телебаченні впевнено звучала теза, що як незалежна держава Україна зможе вижити хоча б завдяки «білому золоту» — цукру і «золотому дну» — металургічній галузі. Тоді здавалося, що ми зможемо завалити цукром і металом увесь світ, завоювати ринки збуту, потіснити всіх і вся. Дай тільки волю і незалежність.

Так, стартовий потенціал у нашої держави справді був великий. Головне завдання полягало в тому, як ним правильно розпорядитися. Сьогодні, на жаль, похвалитися нічим. Втім, судіть самі, ознайомившись з матеріалами наших власних кореспондентів з найбільшої бурякосіючої і «металургійної» областей держави. У житті сталося зовсім не так, як гадалося.

З гіркотою про цукор — свій і чужий

БІЛЬШ як сто років на Вінниччині пили чай із своїм цукром. Тепер на прилавках магазинів «цукрової столиці», так іще інколи називають Вінницю, з'явилися барвисті пакети: в одних — цукор-пісок з Англії, в інших — цукор-рафінад і цукор-пудра з Франції. Чим викликана їх поява у «цукровому Донбасі»? Про це, а також про інші проблеми, пов'язані з виробництвом «білого золота» у найбільшій бурякосіючій області держави, розмірковує у розмові з нашим кореспондентом голова облдержадміністрації Анатолій МАТВІЄНКО.

— І весь парадокс у тому, що з реалізацією власного цукру, причому не лише вінницького, маємо неабиякі проблеми. Держава, яка донедавна виробляла 6—7 млн. тонн цукру за внутрішнього споживання близько двох мільйонів тонн, навіть зменшивши його виробництво вдвоє, опинилася перед фактом, коли склади переповнено готовою продукцією. Тим часом імпорт цукру в Україну збільшився у два рази і становив торік 300 тисяч тонн. Таким чином, у переліку товарів іноземного виробництва (а їх уже більше 60 %), які реалізуються у нашій країні, з'явився ще й цукор.

— Ще один приклад того, як у декого дуже сверблять руки перетворити нашу державу на сировинний придаток?

— Я висловився б іще відвертіше: відбувається агресивна дискримінація українського товаровиробника. І наш АПК, як жодна інша галузь, лякає світовий ринок своїми потужними потенційними можливостями. Тим-то й робиться все, щоб нам закрити доступ не лише на ринки ЄС, а й Росії та країн СНД, де ми були і звідки нас, просто кажучи, викидають. Зверніть увагу, ми сьогодні експортуємо навіть сільгосппродукцію першого ступеня переробки: замість борошна вивозимо зерно, замість олії — соняшник. Хоча вітчизняні переробні потужності простоюють. У цьому ряду опинився й цукор.

— У чому, на вашу думку, головна причина цього?

— А в тому, найперше, що ми зруйнували всі ринки цукру, які мали. У цьому зв'язку не можу не навести відомий вислів Черчілля щодо Англії, який стверджував, що у Британії нема одвічних друзів, а є лише одвічні інтереси. Ми не навчилися співвідносити його з нашою реальністю, живемо ілюзіями, буцімто наша біда комусь болітиме.

Саме під цим кутом зору необхідно розцінювати й побажання та рекомендації наших сьогоднішніх друзів, як-от міжнародних фондів та інших, подібних до них, структур, чітко усвідомлюючи, що їхні вимоги щодо квотування, цінового регулювання тощо — турбота не про Україну, а насамперед про забезпечення стабільності ринку ЄС і того, хто на ньому замовляє музику.

До речі, на одній із конференцій з проблем цукрової галузі, що була проведена торік за участю міжнародних експертів і радників, досить серйозно обговорювали питання про необхідність скорочення виробництва цукру в Україні — до обсягів внутрішнього споживання. Ось завдання, що його ставить наш конкурент.

— Прикро, але нас, схоже, вкотре заганяють на слизьке...

— Переконаний, що це не просто психологічний тиск на споживача і товаровиробника. Це ще й виклик нашій, даруйте, бездарності. Врешті-решт, це практичні наслідки прорахунків у захисті вітчизняного виробника цукру, безвідповідальності конкретних посадових осіб щодо виконання відомої постанови уряду з упорядкування реалізації цукру.

Інформація до роздумів

На Вінниччині, порівняно з іншими регіонами держави, найбільші площі цукрових буряків. Тут зосереджено п'яту частину всіх бурякопереробних потужностей. Майже кожна п'ята тонна цукру, виробленого в Україні, — вінницька. Разом з тим у «цукровому Донбасі» намітилася тенденція до зниження його виробництва. Якщо у 1989 році на 39 цукрозаводах області виробили 800 тисяч тонн солодких кристалів, то минулого року — тільки 397,7 тис. тонн. Значно скоротились за цей час площі посівів —приблизно на 40 тис. га.

— Наведені дані вкотре підтверджують відому істину: попит диктує пропозицію. Нема держзамовлення — нема продукції.

— Хотів би конкретизувати: головна проблема у нашому цукровиробництві — проблема ринків. Як зовнішнього, так і внутрішнього. На моє переконання, нам не можна втрачати зовнішній ринок. Бо виробництво цукру, наголошую, — це українська ніша у світовому розподілі праці. Не кажучи вже про те, що це також акумульований досвід — технологічний, професійний — сотень тисяч працівників протягом більш як століття у виробництві буряків, цукру, створенні інфраструктури цих галузей.

Буду відвертий: за ринок цукру треба вести боротьбу. Це повинні робити зовнішньоекономічні та політичні відомства держави, починаючи з Президента і Прем'єр-міністра.

— Стосовно внутрішнього ринку ви сказали: ми розвалили його власними руками...

— І далі продовжуємо це робити. Бо не захищаємо від імпорту не лише цукру, а й продуктів з його вмістом. І тим, що створили умови для появи десятків тисяч продавців з різною ціною на цукор (від сільськогосподарських підприємств, цукрозаводів, сервісних структур до посередників). Крім того, зниження платоспроможності населення скоротило —на дві третини — його споживання. І, врешті, й пошук нових споживачів не ведеться.

Один лише приклад. Нині в нас аж червоніє все довкруг від реклами «Кока-Коли». Ми їх пускаємо на свій ринок, то чому не пропонуємо наш цукор? Далі. Згадаймо, як дійшли до такого життя? Всі ще пам'ятають ті часи, коли було держзамовлення і, відповідно, висока ціна. Скільки тоді лунало закликів до вільного ринку! Казали, позбудемося держзамовлення — і всі розбагатіємо. А до чого дійшли? Буряки почали вирощувати навіть там, де раніше їх не сіяли. Всі взялися торгувати цукром. Зробили «вільний» ринок і фактично протягом року довели реальну ціну до абсурдної, яка й наполовину не відтворює виробництво. Тим самим економіку господарств поклали на лопатки.

— Де ж вихід?

— Іншого варіанту, як іти шляхом встановлення внутрішньої ціни на цукор, я особисто не бачу.

— Якою вона має бути?

— За нашими підрахунками, в межах однієї гривні (оптова) за кілограм. Це дасть можливість підтримати ті господарства, котрі вирощують не менше 300 центнерів коренів з гектара, і заводи, вартість переробки на яких не перевищує 30 % вартості цукросировини (з виходом цукру не менше 12 %).

— А чи не призведе фіксування ціни до небажаних наслідків?

— Погоджуюся, що це може викликати певне соціальне напруження. Але, повірте, не піти на такий крок —означає створити ще більше напруження, оскільки сьогодні у буряківництві і цукровиробництві працює велика кількість робітників. У разі звільнення — чим їх зайняти? Відповіді на це у нас нема.

Врятувати ситуацію можна ще за однієї умови, відродивши, хоча б частково, міждержавні угоди на постачання цукру на міжнародний ринок.

— Із 846 господарств, які вирощують цукрові буряки в області, на жаль, не всі міцно стоять на ногах. Є такі, де торік, соромно казати, зібрали з гектара аж... по 20 центнерів коренів. Як вони почуватимуться за нових пропонованих вами умов?

— Єдина внутрішня ціна на цукор покладе край практиці дотувань слабких господарств. Можливо, хоч це допоможе позбутись абсурду, що його маємо сьогодні, коли спрямовуємо кошти неефективному товаровиробникові. Тим самим пролонговуємо його борги. А той, хто тягне воза з усіх сил, — покараний двічі.

— Державне регулювання ринку, окрім ціни, повинно здійснюватися, наскільки я розумію, також через держзамовлення.

— За нашими підрахунками, державне замовлення для бурякосіючих зон мало б становити у нинішніх умовах не менше 80 відсотків виробленого в регіоні цукру. Мало того, держзамовлення дасть змогу підвищити експортні можливості, забезпечити гарантований збут цукру, проавансувати виробника матеріальними ресурсами критичного імпорту на вигідних для нього умовах. Деякі опоненти відразу ставлять запитання: а де взяти? Для вугільного Донбасу ж знаходимо. А «цукровий Донбас» і всі бурякосіючі області держави перебувають у не менш критичному стані, ніж вугільна промисловість.

— Ринок сьогодні можна завоювати конкурентоспроможною ціною.

— Згода: тут велике поле діяльності. Потрібний не тільки технологічно продуманий підхід, а й реформа управління і сировинної, і переробної галузями. Досягти цього можна за однієї умови: сформувавши єдиний комплекс виробників цукросировини і переробників під егідою Мінсільгосппроду.

— А що каже з приводу нинішньої ситуації у цукровиробництві наука?

— Без наукової підтримки ситуацію не можна виправити. Погляньте, що виходить: за умов перевиробництва цукру, при тому, що розвиток цукрової галузі йде екстенсивним шляхом, у програмі уряду записано: «Збільшити посіви цукрових буряків у 1,7 раза».

Я намагався з'ясувати, що це таке, але ніхто з науковців, навіть з Інституту цукрових буряків, так і не дав відповіді на моє запитання. Слід сказати, що впродовж останніх років ми

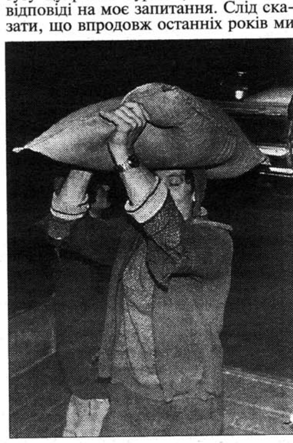

відчуваємо помітне зниження наукового забезпечення буряківництва області з боку цього закладу. Інститут стоїть на місці з розробкою комплексу машин для вирощування буряків. А ті машини, що їх було пропоновано для застосування в українській інтенсивній технології, поступалися перед зарубіжними. Як кажуть, на власній шкірі ми відчули, як незадовільно інститут прогнозує динаміку розвитку економіки галузі і не розробляє технології з виробництва конкурентоспроможної продукції.

І ще одне. Чим керується інститут, наполягаючи на залученні великої кількості коштів? У тому числі й іноземних, для будівництва насіннєвого заводу на Сумщині, коли маємо достатньо підприємств з виробництва насіння, серед яких і наш потужний, з сучасним обладнанням, Вінницький насіннєвий завод? З вини цього наукового закладу ми практично втратили одну із наших науково-дослідних станцій з буряківництва — Ялтушківську.

— Анатолію Сергійовичу, відомо, що пропозиції вінничан щодо виправлення ситуації в цукровій галузі передано уряду.

— Сподіваюся, що їх, врешті-решт, буде враховано, бо ми вже не вперше порушуємо ці питання. Не визначившися — тупцюємо на місці. І загубимо й те, що маємо.

Вів розмову Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Як гадалося...

Володимир ДУПАК, «Голос України»

***НА СВІТАНКУ** незалежності нашої держави дехто з політиків називав металургійну галузь «золотим дном» України. Джерелом, з якого зможе напитися цілющої водиці вся економіка.*

І нині металургійний комплекс України, який об'єднує 365 підприємств та організацій (у тому числі 14 металургійних комбінатів і заводів, 7 трубних, 10 заводів металевих виробів, 16 коксохімічних, 17 вогнетривних, 26 гірничорудних, 3 феросплавні, 20 заводів кольорової металургії, 35 підприємств вторинної чорної і кольорової металургії) з більш як 550 тисячами трудящих на початок 1997 року — базова галузь держави. Оскільки торгівля металами та виробами з них становить мало не четверту частину в структурі експорту і є провідною статтею експорту держави, то фактично нині галузь відіграє роль стабілізатора для економіки в цілому. Та й Міністерство промисловості прогнозує, базуючись на досягнутій торік стабілізації в металургії, зростання нинішнього року виробництва чавуну на 11%, сталі на 7,6, прокату на 3%.

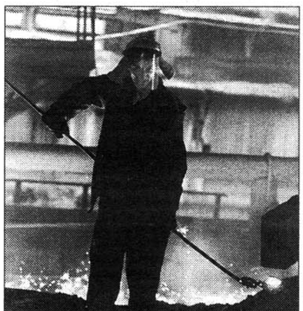

ДНО,

або Місце, де б хотіли бачити українську металургію на світовому ринку всі, окрім нас

—Як можна пояснити горновому «Запоріжсталі», який нинішнього року відпрацював краще й виплавив чавуну на 22 відсотки більше, і сталевару, який дав сталі на 35 відсотків більше, ніж у першому кварталі минулого року, чому їхня заробітна плата лишилася на рівні минулого року? Та ще й не вистачає грошей на доплати за харчування, за проживання у приватному секторі, на оздоровлення, за вислугу років...

Так поставив питання перед сесією Запорізької обласної ради голова профкому ВАТ «Металургійний комбінат «Запоріжсталь» Леонід Безлєпкін.

—І це при тому, — додав він, — що з початку 1997-го реалізовано продукції на 22 відсотки більше, ніж торік у першому кварталі... — І, не давши нікому крикнути: «Ура!», повів далі:

—Із реалізованих у березні 210,8 тисячі тонн металопрокату 133 тисячі продано до країн далекого зарубіжжя, 12 тисяч тонн — близького, на Україні —65 тисяч.

ОФІЦІЙНО

«Рівень виробництва основних видів металопродукції в 1988 — 1995 роках знизився майже на 50 відсотків. 1995 року темпи спаду були майже втричі менші, ніж у 1994 році. У 1996 році виробництво лишилося майже на рівні попереднього року. Частина підприємств чорної металургії забезпечила приріст виробництва. Виробництво товарної продукції на підприємствах кольорової металургії в 1996 році в цілому, в порівнянні з 1995 роком, становило 106 відсотків.

... В інших галузях економіки України стабілізації ще не досягнуто і рівень виробництва за 1996 рік (у відсотках до 1995 р.) становив: машинобудування — [illegible], вугільна промисловість — 80%, бу[illegible]устрія — 56%... Тобто, внутрішній ринок металовиробів фактично зруйнований. Металургійна галузь зорієнтована на експорт металопродукції; експортується більш як 60 відсотків готового прокату, а внутрішнє споживання металопрокату економікою України, в порівнянні з 1990 роком, зменшилося майже в 5 разів».

(Із виступу заступника міністра промисловості України С. Грищенка на міжнародній конференції в Лондоні).

Хто з читачів хоч трішки знає, як працювали колись і як «дихають» сьогодні Запорізький автомобільний завод, Львівський автобусний, КрАЗ, Харківський тракторний, ЛуАЗ, Харківський завод тракторних двигунів, Кременчуцький колісний, Крюковський вагонний, виробники сільськогосподарської техніки — найбільші вчорашні споживачі металу «Запоріжсталі», той розуміє, що четвертому в Україні виробникові чавуну, сталі та готового прокату, провідному виробникові холоднокатаного листового прокату, монополістові листової неіржавіючої сталі, білої жерсті, гнутих сталевих профілів — щоб не зупинитися, треба було кудись реалізовувати свій метал.

—Вимушені продавати його у далеке зарубіжжя, —каже заступник генерального директора з виробництва Володимир Литвинов. — З одного боку — добре, а з іншого— від цього зазнаємо збитків.

Раніш за «Запоріжсталь» з підприємств чорної металургії України на світовий ринок вийшли «Азовсталь», завод імені Ілліча, «Криворіжсталь». Вони перші й діпшли висновку: треба продавати метал за такими цінами, за якими його купують споживачі. А ні — то зупиняти виробництво.

Уже всі добре знають, що на світовому ринку все і давно розділено. Переполох можна вчинити лише небаченою якістю своєї продукції. Від неї залежить і ціна.

—Наш метал не можна порівняти з бразильським або японським, — каже співголова Ради українських виробників і експортерів чорних металів, директор зовнішньоторгової фірми ВАТ «Запоріжсталь» Євген Карташов. — Виробництво застаріле, обладнання на 67 відсотків зносилося. Працюємо за системою Держстандарту, вимоги якого різко поступаються перед світовими. Сьогодні бразильський гарячекатаний рулон може коштувати 310—320 доларів, а наш на 80—100 доларів дешевше. Не можемо забезпечити й відповідні допуски. Тож на прибуток розраховувати дуже важко. Хоча б продати не нижче собівартості. Інакше не минути скандалу, підпадеш під антидемпінгові закони.

—Впевнений, що покупці нашого металу мають велику вигоду, продаючи його потім товаровиробникам, — каже Володимир Литвинов. — Добряче нажилися на наших бідах. Зараз, звичайно, менше, бо ми вже налагодили зв'язки, навчилися трохи працювати з інофірмами, торгувати, поповнили свої знання.

—«Запоріжсталь» шукала виходу на світовий ринок за допомогою трейдерів, — розповідає директор зовнішньоторгової фірми. — Взагалі за кордоном заводи не торгують самостійно металом. Тільки через трейдерів. А хороший трейдер той, який заробляє від 3 до 5 відсотків вартості проданого металу.

... Основними імпортерами металопродукції українських підприємств на сьогодні є: чавуну —Туреччина, Китай, Російська Федерація, напівфабрикатів —Таїланд, Туреччина, Китай, готового прокату — Китай, Росія, Таїланд, США, Туреччина, країни Близького Сходу.

Запоріжці експортують свій метал також в Ізраїль, Арабські Емірати, активно починають входити до Південної Африки, Центральної і Латинської Америки. Усього до 22 країн світу.

Серйозним бар'єром експорту продукції української металургії, зазначає Євген Карташов, стало введення Російською Федерацією з першого жовтня 1996 року податку на додану вартість. Через це у листопаді обсяг поставок скоротився в 1,7 раза проти листопада 1995 року. Українським фірмам довелося трохи «скидати» ціни й шукати нові ринки збуту.

—Поставляли метал до Великобританії, зараз експортуємо до Італії, — додає Євген Карташов. — На жаль, нам дуже мало виділяють квот. Ми б могли поставляти більше до Західної Європи, де ціни значно вищі. Є замовлення, але немає квот. Нас ніхто не хоче пускати в Західну Європу. І ми маємо посилити переговори з ЄС, щоб до України не застосовувалися дискримінаційні заходи. Загальний обсяг квоти на постачання металопрокату до країн ЄС: 167 тисяч тонн плюс 50 тисяч тонн на нові німецькі землі — це приблизно один відсоток від нинішньої річної виплавки сталі нашої країни з промисловим потенціалом випуску понад 50 мільйонів тонн на рік. Росія, Болгарія, Румунія мають значно вищі квоти.

Оскільки, окрім дипломатів, торгових місій за кордоном такі питання прийнято більше вирішувати через певні спілки та організації, українські підприємства чорної металургії створили національну Раду виробників та експортерів чорних металів. Задля координації дій, вироблення цінової політики, розгляду всіх питань, які заважають поступу галузі.

—Рада звернулася до Кабінету міністрів з проханням внести на розгляд Верховної Ради проект антидемпінгового закону, — розповідає Євген Карташов. Бо практично всі країни його мають, а Україна — ні. Й коли почався процес з антидемпінгу, нам важко приймати захисні заходи без відповідного закону. Хвиля ж антидемпінгових процедур стосовно поставок металопрокату з України прокотилася по світу ланцюговою реакцією в 1995 — 1996 роках. Так, введено санкції на імпорт гарячекатаного листа до Канади, рулонів до Мексики, накладено тимчасове мито на імпорт гарячекатаних рулонів до Чилі та Таїланду. В Індії, Індонезії, Єгипті місцеві виробники звернулися до урядів своїх країн щодо запровадження санкцій до поставок з України гарячекатаних рулонів, арматури. Влітку минулого року уряд Туреччини запровадив реєстрацію плоского прокату з України, а наприкінці року почалася процедура антидемпінгового розслідування імпорту української заготовки. Внаслідок цього значно скоротився імпорт українських напівфабрикатів до Туреччини, а імпорт готового прокату — майже в 3,8 раза, порівняно з обсягом поставок 1995 року. Розпочата в США антидемпінгова процедура проти імпорту гарячекатаного листа з України практично зупинила з листопада 1996 року поставки плоского прокату на американський ринок. Загальний обсяг поставок гарячекатаного листа в США торік становив приблизно п'ять відсотків експорту чорних металів від попереднього року. Втрата лише ринків США, Таїланду й Туреччини для імпорту металопрокату з України загрожує втратою 15—16 відсотків обсягів експорту чорних металів України з усіма наслідками для металургії і країни в цілому. Хоча українські виробники не знімають із себе частки відповідальності за прорахунки, що були в роботі. Не повторити їх покликана й створена у жовтні минулого року Рада виробників та експортерів чорних металів.

... Не з чиїхось слів знає про реальний стан металургії та «Запоріжсталі» Володимир Литвинов, який 32 роки віддав комбінату.

—Серце рветься постійно, — каже він. — Більше всього болить, що такий комбінат чахне. А це справді так, бо коштів на ремонт немає. Все, що ми робимо з такими потугами, — далеко не те, що треба. Навіть немає можливості підтримувати його в нинішньому стані. А через 3 — 5 років буде ще важче... Металургія сама не дасть собі ради з проблемами, що на неї навалились. Треба, щоб був хоч якийсь рух уперед у масштабах держави. Особливо в її фінансовому стані. Знаю, що період, який треба пережити, дуже довгий. Але, вірю, Україна будуватиме житло, складатиме трактори і комбайни, тож і «Запоріжсталь» працюватиме. Через це свої приватизаційні сертифікати і гроші вклав саме у приватизацію комбінату. Сподіватися можна лише на себе.

Запорізька область.

Урожай-97

Валерій ДРУЖЕНКО,
«Голос України»

П'ятдесят мільйонів, сорок, тридцять п'ять

І цього разу Україна не стане житницею Європи

Посівна в Україні поступово наближається до фінішу. За повідомленнями Мінсільгосппроду, на 14 травня аграрники впорали понад 10 млн. гектарів ярих культур. Торік на аналогічний період засіяли 7,5 млн. га.

Розширення площ під кукурудзу можна вважати чи не найголовнішим нововведенням нинішнього сільськогосподарського року. «Королева ланів» уже окупувала 1,5 млн. га орних земель. Половина з цих площ —кукурудза на зерно. Чи те ще буде! Адже у Кабміні виношують плани взяти нинішнього сезону ні багато ні мало — 6 млн. тонн зерна качанистої, а наступного — аж 7 млн., у 10 разів більше, ніж зібрали торік. Тож обласні, а за ними і райадміністрації отримали від уряду цінну вказівку, суть якої — негайно розширити площі під «королеву», навіть за рахунок скорочення посівів інших культур. Хоча б і солодкого кореню, з реалізацією продукту переробки якого, через надлишок цукру на внутрішньому ринку, в аграрників суцільний клопіт.

На думку міністерських чиновників, таке нововведення дасть змогу реанімувати вітчизняне тваринництво, стан якого, опісля голодної (через брак кормів) зими, можна класифікувати як «клінічну смерть». За перший квартал поточного року наказало довго жити 303 тис. голів великої рогатої худоби і 950 тис. свиней. Далеко не всяка худобинка скінчила своє життя наглою смертю на бойні чи м'ясокомбінаті, підтримуючи ледь жевріючі переробні підприємства. Велика кількість корів та свиней (чого гріха таїти) полягла від голоду.

Втім, «королева» у змозі «обдарувати» не лише агроекономічними, а й політичними дивідендами. Відомо ж бо: середня врожайність цієї культури у так званому кукурудзяному поясі — 50-60 центнерів з гектара. А відтак, цілком можливо, вал зернових, у порівнянні з минулим роком, зросте, що дасть змогу втриматися на плаву новому керівництву Мінсільгосппроду. На чолі з віце-прем'єр-міністром Михайлом Зубцем.

От тільки збільшення, яке передбачалося попервах, не відбудеться. Михайло Васильович щодо валу зернових—97 висловив нещодавно сподівання, що візьмемо 35 млн. тонн збіжжя (1996 р. — 24,5 млн.), хоча наприкінці минулого року він казав про можливість стабілізації виробництва зерна в Україні на рівні 50 млн. тонн, пізніше говорив про 40.

Якщо знов-таки повернутися до рятівної кукурудзи, виростити і зібрати її — це далеко не все. Важливо качанисту ще й досушити. На цю процедуру витрачається енергії в 1,5—3 рази більше, ніж на вирощування. Проте, на думку пана Зубця, не обов'язково тратити величезні енергоресурси на досушування.

— У нас забагато методів зберігання зернової кукурудзи, — повідомив він. — Це — використання ранньостиглих гібридів, щоб качани у полі досягали повної зрілості. Є способи подрібнення і консервування. Такий досвід відпрацьовано в агрофірмі «Зоря» Рівненської області, де 12 тис. голів свиней годують подрібненою кукурудзою.

Ще одна новинка, яка визріла у ході посівної кампанії, — постанова Кабміну щодо використання зерна у 1997 році. Згідно з цим документом збіжжя, здане товаровиробником у рахунок державного та регіонального замовлення, але не оплачене державою в термін, обумовлений у контракті або угоді, може реалізовуватися виконавцем цих заявок самостійно. Так само, якщо сільгоспвиробник справився з державним чи регіональним завмовленням, будь-яке втручання центральних та місцевих органів виконавчої влади у діяльність аграрників з приводу використання зерна забороняється. Землероб може безперешкодно продавати вирощене навіть за межами України.

Будемо сподіватися, так воно й вийде, а у товаровиробника, після розрахунків з державою та численними комерційними структурами, які допомагають короваю—97 з'явитися на світ, ще залишиться що продавати. Хоча б і за кордоном.

Наталя **РІЗНИК**, журналіст

Хто сказав, що ми не цікавимо Японію?

Сьогодні розпочинається офіційний візит до Японії міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка. А на найближчий час плановано візит до цієї країни делегації українських бізнесменів на чолі з головою Української спілки промисловців і підприємців Анатолієм Кінахом.

В очікуванні візитів співробітники посольства України в Японії мали досить багато роботи. Так, Надзвичайний і Повноважний Посол Михайло Дашкевич зустрівся з президентом провідної японської компанії «Ніссьо Іваі» Масатаке Кусаміті. Глава компанії наголосив, що ставиться до України як до потенційно важливого партнера і має серйозний намір найближчим часом розширити активну інвестиційну діяльність в нашій країні. Першим кроком, на думку М. Кусаміті, може стати участь «Ніссьо Іваі» у міжнародному аерокосмічному проекті «Морський старт», в якому вже задіяно норвезькі компанії, американський «Боїнг», український «Південмаш» тощо.

М. Кусаміті також зацікавлений у співробітництві з Миколаївським суднобудівним заводом та... з підприємствами цукрової промисловості. Щодо останнього, то компанія готова побудувати в Україні сучасний цукрозавод.

Інтерес до нашої держави мають не лише підприємці. Цього тижня в Токійському університеті під головуванням професора Кадзухіко Накаї відбулася вже шоста Конференція україністів Японії, організована японською Асоціацією україністів за сприяння посольства України в Токіо.

В її роботі взяли участь викладачі, дослідники української мови та літератури, журналісти, студенти університетів Японії, представники МЗС цієї країни і, звичайно ж, бізнесмени, які співробітничають з Україною. Цікаво, що на конференцію прийшли два посли, акредитовані колись в Україні: колишні посли Японії — Сьодзі Суєдзава і... Польщі — Єжи Козакевич, який, зокрема, виступив з доповіддю, присвяченою політиці України в галузі безпеки та ядерного роззброєння.

Наталя **ФІЛІПЧУК**, «Голос України»

... Коли під прицілом президенти

Цього тижня всі ми були свідками того, якими надзвичайними заходами безпеки супроводжувалося перебування в Києві Президента Білорусі Олександра Лукашенка. Чого тільки варті живі міліцейські ланцюги вздовж всього його маршруту.

Цікаво, що одночасно з Олександром Лукашенком у Києві перебувала і президент Парламентської Асамблеї Ради Європи Лені Фішер, заради якої міліцейських постів не виставляли. І не тому, що цю чарівну пані поважають в Україні менше, ніж главу сусідньої держави. Просто в Європі — інші критерії безпеки перших осіб, і Лені Фішер подивувалася б, якби побачила, скільки людей витрачають робочий час і гроші платників податків на непотрібне засмагання під сонцем уздовж траси.

Проте нині мова про інше. Історія знає багато випадків, коли лідери держав ставали жертвами терористів або кілерів: президент США Джон Кеннеді, прем'єр-міністри Індії мати й син Індіра та Раджив Ганді, прем'єр-міністр Ізраїлю Іцхак Рабін, прем'єр-міністр Швеції Улоф Пальме тощо. І головне, що й ті, кого охороняють, і ті, хто охороняє, усвідомлюють: коли вбивця перейметься завданням позбавити іншу людину життя, дарма, чи президент це буде, чи звичайний громадянин, зашкодити йому практично неможливо, хіба що спецслужбам вдасться завчасно дізнатися про замах, який готують, і запобігти йому.

Папу Римського занапастили мафіозі

Замах на Папу Римського Іоана Павла II, який стався у травні 1981 року на площі Святого Петра у Ватикані, —одна з тих справ, яку досі не вдалося розплутати. Щоправда, головного виконавця, члена турецької екстремістської організації «Сірі вовки» Алі Агджи було заарештовано і покарано, проте досі невідомо, хто саме був зацікавлений у смерті «папи» католиків усього світу. І ось нещодавно італійський мафіозі Вінченцо Калькара зізнався, що діями Алі Агджи керувала... італійська мафія, а вказівку про замах віддав «хрещений батько» Тото Ріїна.

Слідчі органи зі скептицизмом поставилися до цього повідомлення. За останні 16 років було перевірено кілька сотень версій щодо організаторів цього замаху, але поки що жодної не було доведено.

А якби це були не яйця?

Неприємність, що сталася нещодавно з Президентом Польщі Александром Квасневським у Парижі, може з часом увійти в історію як курйоз. Коли той вийшов з машини, яка припаркувалася біля Єлисейського палацу, у Президента полетіли... яйця. За іронією долі Александр Квасневський приїхав до Франції, щоб узяти участь у відкритті Днів польської культури. Два його земляки-студенти, які, за їхнім зізнанням, належать до так званого «Радикального антикомуністичного руху», вирішили продемонструвати цю культуру наочно і не знайшли нічого кращого, як поцілити у свого президента яйцями. Александр Квасневський не постраждав, але кілька осіб змушені були залишити свою роботу. Так, у відставку пішов начальник бюро охорони уряду Мирослав Гавор. Кадрові зміни сталися і в найвищому ешелоні французьких спецслужб. Польща надіслала до МЗС Франції офіційну дипломатичну ноту протесту. І воно й не дивно: а що якби на місці польських хуліганів, яких, до речі, засудили до трьох років ув'язнення умовно, опинилися справжні злочинці?

Спецслужби не дрімають

Як свідчить практика, якщо замах уже стався, за рідкісним винятком, жертві-VIP (персоні дуже важливій) вдається відбутися стресом і синцями. І досі єдиний найефективніший спосіб уберегти перших осіб від «прикрих несподіванок» — це повсякденна марудна робота служби внутрішньої безпеки, передовсім з інформаторами, щоб завчасно дізнатися про замах і відвернути його. Нещодавно у Норвегії було заарештовано групу неонацистів, яких звинуватили у змові з метою замаху на «найвищих діячів норвезького суспільства». Шеф Поліцейської служби нагляду, що займається контррозвідкою і боротьбою з організованою злочинністю, Еллен Холагер Анденес повідомила: кілька місяців тому надійшла агентурна інформація про плани знищення кількох членів уряду і єпископів Норвезької лютеранської церкви. У результаті спланованої операції було затримано четверо молодих осіб, конфісковано документи, які підтверджують підготовку замаху. Нині поліція розшукує зброю, яку злочинці планували використати для реалізації своїх планів.

Скільки таких замахів відвернено спецслужбами інших держав, звичайно, ніхто підрахувати не зможе. Але в усіх державах, скорочуючи бюджетні витрати, службу безпеки намагаються «не ображати». Цей факт промовляє сам за себе. Для будь-якого суспільства буде вигідніше заздалегідь заплатити за безпеку, ніж потім витрачати шалені кошти на дострокові вибори або на пошуки організаторів і виконавців-убивць. А ці пошуки, як знову ж таки свідчить практика, затягуються на кілька десятиріч.

За матеріалами зарубіжної преси.

Життя після смерті?

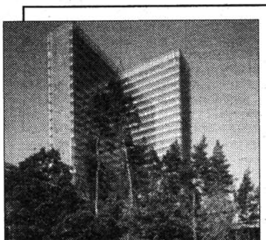

Споконвіку правителі прагнули, щоб пам'ять про них залишалася довго після смерті. Греки вважали, що найкращий спосіб увійти в історію — це прославитися численними подвигами, провідники варварських племен стали знаменитими після руйнування всесвітньовідомих пам'яток. Єгипетські фараони ще за життя будували собі гробниці —славнозвісні піраміди... А що можуть зробити сучасні президенти, аби нащадки довгі роки згадували їх із вдячністю?

Колишньому президентові Франції Франсуа Міттерану, який півтора року тому помер від раку, вдалося розв'язати цю проблему. Відкрила двері найбільша бібліотека нового типу, будівництво якої було розпочато 1988 року за його рішенням. І саме тому нині її названо на честь Франсуа Міттерана.

До колекції нової Національної бібліотеки, крім видань останніх двох століть, увійшли... 400 км книжкових полиць (якщо такий вимір взагалі можна застосувати до книг), успадкованих від Королівського зібрання, започаткованого 1368 року. І завдяки впровадженню новітніх технологій усі читачі зможуть послуговуватися цими шедеврами, не завдаючи їм шкоди,

— через комп'ютер мультимедіа. Окрім того, у сховищах цієї бібліотеки — папіруси, середньовічні мініатюри, китайські енциклопедії, старовинні гравюри, медалі, монети, кращі взірці кіномистецтва: розглянути і переглянути їх можна також завдяки найсучаснішому комп'ютерному обладнанню.

За матеріалами «Франс лабель».

Спілкування з Фемідою — традиція сім'ї Валенси

Джерелом відомостей про побут однієї з найвідоміших у Польщі сімей — колишнього президента країни Леха Валенси — дедалі частіше стають зведення не зі світської, а з судової хроніки. Так, послугами польської Феміди довелося скористатися уже четвертому членові сімейства.

Не встиг вгамуватися скандал, пов'язаний з судовим розбором у справі про участь у дорожно-транспортній пригоді одного з синів Леха — Славомира, як із Гданська надійшло повідомлення про те, що дружина старшого сина Богдана — Агнешка починає процес про розлучення.

Молоде сімейство, чиє весілля виблискувало на сторінках модних журналів та екранах телевізорів на всю країну, формально проіснувало майже шість років, а фактично — значно менше. Двоповерховий будинок у передмісті Гданська, який підніс як весільний подарунок Лех Валенса, вже продано, а подружжя давно живе нарізно. Ніхто з них не захотів розповісти про істинні причини розлучення, однак із конфіденційних джерел стало відомо, що приводом була невірність одного з членів подружжя, імовірніше за все, саме сина Валенси.

До цього слід додати, що до рук польського правосуддя потрапив і третій син Леха — Пшемислав. За сімейною традицією, його засуджено за ДТП у п'яному вигляді. Щодо самого екс-президента, то нині він судиться... з державою, а точніше з податковою інспекцією. Справа в тім, що йому висунуто звинувачення в ухиленні від сплати податків з мільйона доларів американських «гонорарів». Однак Лех Валенса платити не бажає, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Крамниця старожитностей

Яна **СТАДІЛЬНА**, «Голос України»

Той, що дарував світло надії

Хто з нас у захопленні від побаченої рукотворної краси не вигукував: «О, це восьме чудо світу!» І, зазначте, ніколи не дев'яте, не десяте, тому що знаємо, що десь є неперевершені так звані «сім чудес світу»... Ми вже здійснили газетний променад до підніжжя трьох з них. Влаштовуйтеся зручніше: до вашої уваги чудо четверте.

Після смерті великого полководця Олександра Македонського Єгиптом правив його намісник —Птолемей. А столицею Єгипту в ті далекі часи була Александрія — місто-порт на узбережжі Середземного моря.

Правління царя затьмарювало те, що велика кількість кораблів розбивалася при вході в александрійську бухту. Справді, сидіти без товарів та продовольства чи виловлювати їх з води — задоволення малоприємне. Масові репресії нещасних, які відповідали за берегові вогні, не дали бажаного результату. Тоді цар дав спокій «стрілочникам» і розв'язав проблему глобально: доручив грецькому архітекторові Сострату Кнідському збудувати маяк за півтора кілометра від берега на острові Фарос.

Через п'ять років перед людьми постало справжнє чудо: дивовижна триповерхова башта заввишки 39,5 метра. Перший поверх маяка відвели для гарнізону охорони. Приміщення було вишукане, але явно блякло перед чудесами другого та третього поверхів...

Уявіть собі восьмигранну башту, оздоблену мармуровими плитами і прикрашену з кожного боку вісьмома статуями, про які ходили легенди. Наприклад, одна з них весь час вказувала рукою на сонце, рухаючись разом із світилом. Коли ж сонце ховалося за горизонт, рука опускалася, а з зорею знову здіймалася. Інша статуя била в гонг щогодини усю добу, третя при наближенні корабля видавала голосний крик, схожий на крик легендарних сирен, попереджаючи охорону та жителів міста про гостей чи ворогів. Можливо, в цих описах багато перебільшень, але те, що це було незвично і грандіозно, не викликає сумнівів.

Третій поверх маяка — кругла гранітна колонада, яка слугувала основою для бані, увінчаної семиметровою бронзовою статуєю бога морів Посейдона. Між колонами розводили багаття, світло якого полірувані плити віддзеркалювали за багато кілометрів.

Крім східців для людей усередині маяка був ще і спеціальний хід, яким нав'ючені мавпи безперервно носили пальмове гілля для багаття. Можливо, саме цей трудовий подвиг ліг в основу дарвінівської теорії походження людини?..

Фароський маяк захоплені мандрівники називали значним за розмірами, легким за формою та складним за технікою. Він простояв 700 років і загинув при землетрусі. А в XVI столітті турецький султан Кейт-бей на місці старого маяка збудував замок.

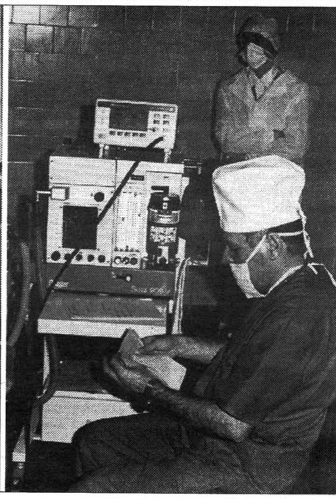

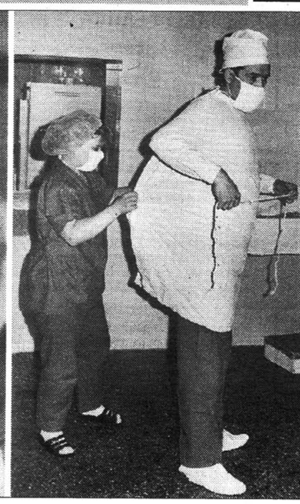

Операція триває. Сьому годину поспіль

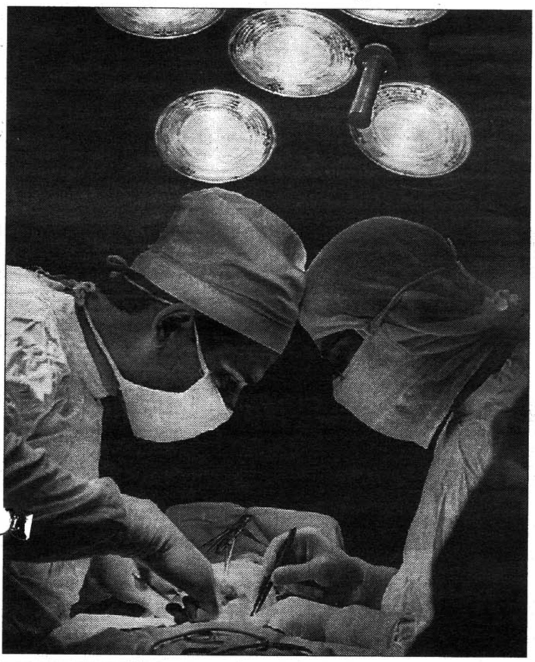
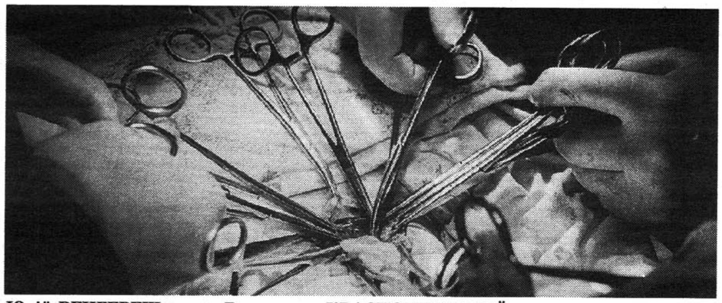

Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Яскраве світло ламп, що концентрується в одній —потрібній — точці, безшумна робота високоточної апаратури, чіткі рухи рук, напруга в очах... Це операційна. Місце, де життя бореться зі смертю. Чия візьме цього разу? Люди у білих халатах зі всіх сил допомагають життю. І майже завжди виходять переможцями.

Майже завжди! Хоча більшість операцій, які їм доводиться робити, надто складні — видалення злоякісних пухлин на ендокринних органах людей, зокрема, на щитовидних залозах.

З 1986 року кількість хворих у нашій країні саме на ці страшні недуги значно зросла. У десять разів частіше діагностують рак на щитовидних залозах у дітей —гіркі наслідки Чорнобиля.

Хірурги-ендокринологи під керівництвом професора члена-кореспондента Академії медичних наук України, лауреата державних премій Ігоря Комісаренка завжди працюють високопрофесійно. Щороку вони роблять близько двох тисяч операцій — в Інституті ендокринології й обміну речовин та в Українському науково-практичному центрі ендокринної хірургії і трансплантації ендокринних органів і тканин. Останній заклад створено восени 1994 року згідно з указом Президента України Леоніда Кучми. Нагальна потреба тривожного постчорнобильського часу.

... Тихо. Операція триває. Вже сьому годину поспіль. Літня медсестра в передопераційній благально свердлить очима стрілки годинника і тихо прохає за всіх: «Господи! Допоможи!»

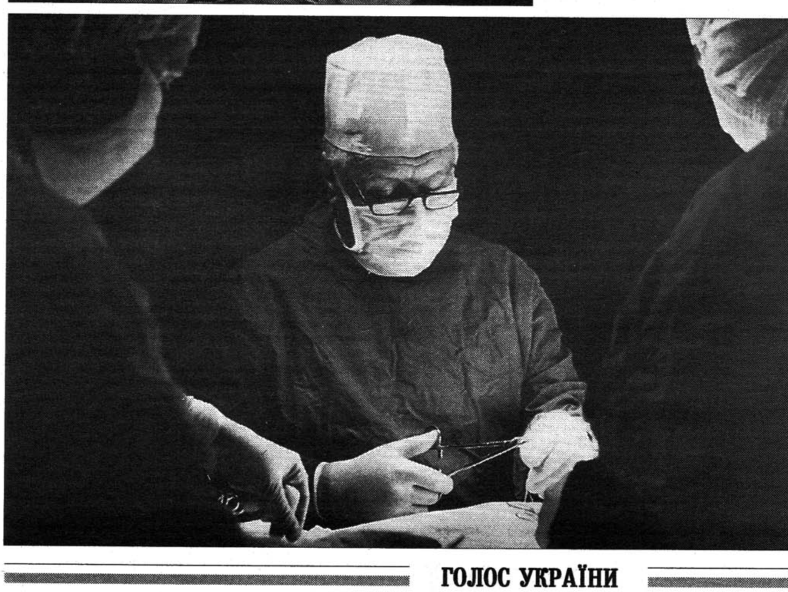

Ігор ЗАВЕРТАЙНИЙ, кандидат економічних наук, директор Центру економічних досліджень

З ДОБРОБУТУ ТА В КАР'ЄР

На вибоїнах приватизації

***ЯКБИ** ця історія мала винятково місцеве значення, про неї не слід було б і згадувати, чого й воліють нині в Дніпропетровську. Але, на жаль, йдеться про типові тенденції і процеси, які руйнують вітчизняне виробництво, а трудові осередки прирікають на знедолення і зубожіння. То чи не час обнародувати негідні й підступні дії надто заповзятливих та загребущих новоявлених ділків і їх покровителів, аби народ знав правду, хто обдирає його сьогодні до нитки?*

Рибальський гранітний кар'єр свого часу був одним з найбільших на Дніпропетровщині. Виробляючи більш як півтора мільйони кубометрів щебню на рік, він забезпечував домобудівні комбінати та всі інші будівельні і шляхові підприємства обласного центру і довколишніх міст. Отож колектив мав підстави сподіватися на заможне існування, коли понад чотири роки тому за всіма тодішніми «правилами гри» взяв кар'єр в оренду. А в грудні 1994-го об'єднання орендарів викупило підприємство в колективну власність, утворивши закрите акціонерне товариство. Це не суперечило чинному законодавству й було підтверджено Фондом держмайна України.

Але незабаром у біографії підприємства почалася смуга, яку назвали чорною і незбагненною. Обсяги видобутку та переробки граніту катастрофічно скорочувалися. Торік кар'єр виробив лише 250 тисяч кубічних метрів щебню. Досі тут працювали понад чотириста чоловік, тепер залишилося менше двохсот. І ті ледве животіли, сім місяців поспіль зовсім не отримуючи заробітної плати. Донедавна благополучний кар'єр опинився на межі банкрутства.

Песимістичні настрої дедалі сильніше дошкуляли робітникам, які спіймали облизня і, поки не пізно готові були забирати свої акції та чимдуж тікати звідси. Хоча люди до пуття й не знали, що коїться з підприємством. Два роки перед ними ніхто не звітував і не скликав на збори акціонерів. Єдина інформація про яку знали, — простої, що тривали тижнями і місяцями та неплатежі. Голова правління ЗАТ Володимир Черноусов і його оточення посилалися на тяжке економічне становище в державі, на корумпованість владних структур, що ніби лише це й спихає колектив кар'єру до провалля.

Але почали робітники помічати й розуміти, що насправді не все гаразд у їх власному господарстві. Замовникам, котрі попередньо оплачують продукцію, щебінь не відвантажується, а тим, хто ніяких коштів не переказує і навряд чи колись перекаже, — бери, скільки хочеш!

А ще чутки поповзли: зарплату не виплачують, бо В. Черноусов за зароблені робітниками гроші купив собі трикімнатну квартиру. Головний інженер Олексій Осипов службовий легковий автомобіль «Мерседес-190» зробив... приватним. Як просочилося з бухгалтерії, через товарну біржу він справді оформив договір купівлі-продажу, а в касу підприємства не вніс ні копійки. Навпаки, перед цим ще й відремонтував автомобіль за кошти акціонерів. А новенька «Таврія» взагалі кудись безслідно щезла, наче її й не було...

Врешті-решт знайшлися люди, які не бажали терпіти неподобств. Почали вимагати зборів акціонерів та звіту. Очолив ініціативну групу колишній головний інженер Ашот Саакян. Він мав авторитет серед робітників, але був не підхожий правлінцям — ще два роки тому його звільнили. Акціонером при тому залишився.

Коли в призначений день з'ясувалося, що правління навіть не готувало збори, ініціативна група провела їх самотужки.

І от тепер новообраному правлінню на чолі з тим самим Саакяном дорікають за відсутність... судового рішення про правомірність зборів. Два роки, поки чинилося свавілля і беззаконня, сюди ніхто і не потикався. Нині, коли нове правління взялося навести лад, занадилися посланці, надходять виклики з районної та обласної прокуратур, з управління з боротьби із організованою злочинністю і навіть з галузевого підрозділу обласної держадміністрації. Аж ніяк не за тим, щоб встановити істину, а щоб гримати: «Як сміли?!».

Чому така реакція? Через те, що причини жахливого фінансового становища підприємства стали прозорими, як скло. Оборудки з пальним, металобрухтом — це ще «дрібнички». Хоча 50 тисяч гривень кредиту, який спочатку взяли для бурильно-підривних робіт, було переадресовано на закупівлю солярки, вона досі не надійшла. На сто тисяч гривень відвантажили щебню для будівництва житлового будинку, але замовник розрахувався трикімнатною квартирою. Тією, яку захопив колишній голова правління ЗАТ В. Черноусов. Йому можна «позаздрити»: навряд чи ще хтось у Дніпропетровську придбав помешкання на три кімнати вартістю більш як 50 тисяч доларів...

Що далі в ліс, то більше дров: на 90 тисяч гривень щебню відправили ще під одну квартиру. В обох випадках нерухомість, ясна річ, не зарахували в прибуток, отож не було відповідних відрахувань і в бюджет та пенсійний фонд. З іншого боку, вартість двох квартир становить якраз суму, якої вистачило б, щоб погасити заборгованість по заробітній платі на підприємстві. Обурливо? Навіщо обурюватися, якщо тут справді свідомо доводили колективну власність до ручки — відвантажували продукцію неплатоспроможним клієнтам, аби за накрадені гроші згодом викупити цю власність за безцінь.

З'ясувалося, приміром, і таке: за колективні кошти придбали лінію з виробництва цегли і змонтували її в дробильно-сортувальному цеху. Не реєструючи підприємницьку діяльність, не переймаючись сумлінням, що використовують ресурси ЗАТ, налагодили випуск продукції, яку збували за готівку. Ще факт: або «розминулися» з кар'єром, або досі не доїхали до нього асбестові труби, що ними розплатився за щебінь один з колгоспів Синельниківського району. І до іншого колгоспу відвантажили щебінь на умовах бартеру — привезли звідти майже дві тонни цукру. То розібрали «самі свої». Хто сто, хто сто п'ятдесят кілограмів, а головний інженер Олексій Осипов аж 451 кілограм відхопив. Це той Осипов, котрий, як нині теж уже відомо, за підробним дорученням і «Мерседеса» на себе переоформив, досі не розплатившись за нього.

Факти ці скрупульозно розслідувано і перевірено членами нового правління, які зібрали усі можливі документи на їх підтвердження та передали до райвідділу міліції. Але там... не знайшли підстав для порушення кримінальної справи. У райпрокуратурі — теж. Звернулися туди ще раз, і в УВС області — знову ніякої реакції. В обласній прокуратурі лежить заява акціонерів ЗАТ «Рибальський гранітний кар'єр», які хочуть знати, коли компетентні органи «відгукнуться». Тим паче, що «учорашні» правлінці викрали печатку і навіть чекову книжку і спіймалися на спробі «розпорядитися» рахунком підприємства в банку.

Проте всі вищеперелічені інстанції чомусь дружно продовжують цікавитися правомірністю вже і наступних зборів акціонерів, законність яких у людей з елементарною юридичною освітою не повинна викликати жодних сумнівів. Як і те, що колектив воліє розчистити завали безчинств і відродити своє виробництво. Остання надія захистити колективну власність — апелювати до Прокуратури України. Тільки там, сподіваються акціонери, працюють професіонали, свідомі свого обов'язку.

До речі, натрапили і на слід «Таврії», що пропала. Технічний паспорт автомобіля лежить у бухгалтерії підприємства. Однак невідомо, на яких підставах їздить на ній хтось сторонній, який ніякого відношення до акціонерного товариства не має. І відкрито, на очах в усіх робітників возить на роботу і з роботи старшого прокурора відділу загального нагляду обласної прокуратури...

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Журналістське розслідування

***ІГОР ЗАВЕРТАЙНИЙ**, автор попереднього матеріалу — відомий у Дніпропетровську економіст. Створений ним Центр економічних досліджень надає кваліфіковану допомогу підприємствам, які приватизуються. І оскільки в цій справі вистачає неправедних прихованих колізій, коли виробництво насправді розкрадають і навіть знищують, Ігорю Борисовичу не раз доводилося ставати на захист колективної власності та законності. Скажімо, в дуже суперечливих і свого часу галасливих випадках з приватизацією Криворізької вовнопрядильної фабрики і швейної в Новомосковську.*

У межах можливого довелось і нам перевірити факти, викладені ним. Як з'ясувалося, на превеликий жаль, все навіть багато гірше...

При двовладді — безвладдя

З НАМИ побажав зустрітися Олександр Чекунов — з квітня минулого року виконавчий директор кар`єру, якого нове правління ЗАТ усунуло від роботи. Рік тому бувалий у бувалих господарник з радістю прийняв запрошення очолити виробничу діяльність підприємства, бо чув і знав багато хорошого про нього. Та коли «пірнув з головою» в нинішні перипетії — ухопився за ту голову. Контролю та обліку бурильно-підривних робіт і відвантаження щебню не велося. З одного боку, виявив приписки «Харківвибухпрому», з іншого — за витраченим пальним мали вивезти ледве не втричі більше продукції, ніж вивезли за документами. Але й за ту, що вивезли, не заплатили: 108 підприємств-клієнтів, від багатьох і слід давно захолов, числилося в боржниках. Ще на 500 тисяч гривень невідомо куди поділося обладнання...

Нині Олександр Васильович пояснює, що підозрювати ватажків правління в шахрайстві підстав не було, тому все списує на їх некомпетентність і недосвідченість. Вони, мовляв, хлопці молоді, необстріляні, от й наслідки такі.

У колективі подейкували, що в кінці 1994 року, коли кар'єр приватизували, тут стався «маленький переворот», внаслідок якого попереднє керівництво було «красиво усунено». Копирсатися ще й у цій давній історії ми не маємо бажання, але зазначимо, що процес, який мусив настороживти місцеву виконавчу владу, почався вже тоді.

Щодо Чекунова, то він, як сам запевняє, щиро намагався навести у кар'єрі лад. Зажадав, зокрема, ретельної і незалежної аудиторської ревізії фінансово-господарської діяльності. З тим, щоб її результати обов'язково винести на загал. Та, як відомо, Ашот Саакян випередив події. Позачергові збори, на думку Чекунова, підступні — влаштовані винятково для того, щоб аж ніяк не з благородними намірами сплутати карти і перехопити ініціативу.

Після зборів нові правлінці, за словами Чекунова, силоміць «викидали» з кабінетів «старих», зокрема виконавчого директора. Відібрали заодно й засновницькі документи та чекову книжку. Це було, твердить Олександр Васильович, розбійницьке і насильницьке захоплення адміністративного приміщення, адже позачергові збори майже утаємничено відбулися поза межами підприємства, мов у підпіллі. У залі, люб'язно наданому нібито базою госпторгу. А йому, Чекунову, ще й погрожували, силою «винесли» геть.

Що сутичку було спровоковано, це точно. Адже спочатку на кар'єр за викликом прибічників Саакяна прибула опергрупа Самарського райвідділу міліції, потім — уже за викликом прибічників Чекунова — і міського управління з боротьби із організованою злочинністю. А «найдраматичніший» момент: останні мусили закликати перших «ні на чий бік не ставати», а тільки «забезпечити правопорядок, як і належить оперативникам». Але хлопці з шостого міського управління запевняють, що затримали «кількох молодчиків, котрі дали письмові пояснення, що найняті одноразово за добру плату «вичистити» кабінети від «учорашніх».

Ці показання оперативники разом зі своїми рапортами і затриманими передали колегам з райвідділу міліції —розбирайтеся, мовляв, що у вашому районі коїться.

Але сьогодні документи опергрупи міськуправління з боротьби із організованою злочинністю мов крізь землю провалилися. Нам їх ніхто не зміг (чи не захотів) показати, хоч справа встигла побувати де тільки можна — дійшла аж до прокуратури і обласного управління внутрішніх справ.

Цю загадку, втім, не нам розгадувати. Як і те, що у Чекунова залишилася печатка акціонерного товариства (відібрати не змогли, проте видрукували оголошення, нібито її загублено). Чекунов каже, що відразу особисто показав печатку цілу і неушкоджену працівникам міліції, а начальник райвідділу Олексій Штеф`юк стверджує, що нічого такого не було. Тому й довелося дозволити А. Саакяну виготовити дублікат. То які тут треба мати повноваження, щоб встановити істину?

Намагаємося з'ясувати правомірність позачергових зборів. Голова територіального відділення Державного комітету цінних паперів та фондового ринку Андрій Часовських однозначно заявляє, що збори неправомірні. Відтак і їх рішення нічого не означають. Адже реєстр акцій і акціонерів, який прислужився для підрахунку голосів, придатний хіба що для «домашнього вжитку» і нині насправді не чинний — поза законом. Щоб захистити інтереси акціонерів, ще в березні минулого року своїм указом Президент України, а згодом, у жовтні, і закон «Про державне регулювання ринку цінних паперів» передбачили обов'язкову державну реєстрацію акцій, а також інститут незалежних реєстраторів. Ні першого, ні другого ЗАТ «Рибальський гранітний кар'єр» не виконало. Фактично існувало й існує досі в «незавершеному» вигляді — народилося, а метрики не одержало. Тому все, на що спиралася ініціативна група, — лише папірці, що ніякої юридичної сили не мають.

Відділ загального нагляду обласної прокуратури познайомився лише з протоколом позачергових зборів і жодних претензій до нього не виказав. Швидше і не шукав, бо висновок, підготовлений начальником цього відділу Ганною Волок, такий: скаржник звернувся не за адресою, йому треба апелювати до суду — народного, арбітражного чи ще якогось третейського.

Ми й не заперечуємо, що без суду тут уже не обійтися. І згодні, що тільки судовий вирок буде істиною в останній інстанції. Але в нас виникає питання: якщо ті, що зчепилися не на життя, а на смерть і захопилися своїм конфліктом, ладні, навпаки, обійтися без «небезпечного» стороннього втручання, то хто тоді має передавати справу до суду?

А тим часом «старе» правління оговталося і влаштувало свої збори акціонерів, на яких головою обрано Андрія Фаєзханова — начальника першого дробильного цеху. Обидва «уряди» зі своїми печатками б'ються тепер за право розпоряджатися рахунками в банку, хоч на них порожньо, як у вичищеному льоху. Намагаються наводити свої порядки, але в безладді, по суті, гине підприємство. Сподіваємось, що судова влада таки втрутиться. Дізнаємося тоді про все більш об'єктивно. Але це, гадаємо, станеться тоді, коли від нинішнього кар'єру та акціонерного товариства лише згадки залишаться.

Дніпропетровськ.

Віталій САРБЕЙ, доктор історичних наук, професор

Філармонія — готова, ми — ще ні?

П'ЯТЬ років минуло відтоді, відколи Президія Верховної Ради України прийняла постанову «Про відзначення 75-річчя Української демократичної революції 1917—1918 років». Україна минулого року відсвяткувала п'ятиріччя державної незалежності, а нинішнього вже відзначає 80-річчя тієї революції, однак один із важливих пунктів тієї постанови досі не виконано. Йдеться про рекомендацію загальнодержавним і київським міським органам виконавчої влади подбати про встановлення меморіальної дошки на будинку колишнього Купецького зібрання у Києві (нині Київська філармонія) у пам'ять проведення тут 5—7 (18—20) квітня 1917 року Всеукраїнського національного конгресу.

П'ять років тому цей будинок перебував у стані капітального ремонту, обнесений риштованнями і обгороджений високим парканом, тож керівник управління культури Київської міськради мали певний резон, запропонувавши перенести до кращих часів урочисту подію відкриття меморіальної дошки. Гадаємо, що ці часи вже настали: з грудня 1996 року Київська філармонія знову нормально функціонує у блискуче відреставрованому приміщенні.

Активісти Українського товариства охорони пам'яток історії та культури запропонували такий проект напису: «У цьому будинку тодішнього Купецького зібрання 5—7 (18—20) квітня 1917 р. у період Української демократичної революції відбувся Всеукраїнський національний конгрес». Лише цим текстом не варто обмежуватися. Його слід доповнити афористичними висловами про конгрес його керівників, які водночас були істориками-літописцями тих подій: «Спільні завдання народні об'єднали Україну в сей великий час від верху до споду, всі її класи і партії,» — Михайло Грушевський; «Конгрес був першим кроком відродження нації на шляху державності», —Володимир Винниченко.

За максимально широким представницьким характером та історичним рішенням це були Установчі збори започаткування будівництва Української держави. Їх по праву назвали не просто з'їздом, а конгресом, тобто найпрестижнішим, найважливішим, найбільшим представницьким зібранням. В. Винниченко у своїй тритомній праці «Відродження нації (Історія української революції, марець 1917 р.— грудень 1919 р.)» висвітлив роботу Всеукраїнського національного конгресу в окремому розділі під промовистим найменуванням «Перший крок по шляху організації державності». Він пише про конгрес як про генеральний огляд і маніфестацію революційно-національних сил, перший камінь у будові української державності.

Чи не принижує історичного значення Української Центральної Ради така висока оцінка конгресу? Адже вона була проголошена місяцем раніше. Та впродовж того місяця до конгресу Центральна Рада діяла як спільний координуючий орган фактично лише київських українських національних організацій, провідну роль серед яких відіграло суто інтелігентське Товариство українських поступовців. Пізніше сам М. Грушевський —один із фундаторів названого товариства і Центральної Ради у своїх «Споминах» свідчив: «Ми, інтелігенти, ще не бачили української маси — побачили на конгресі...», а останній, за його словами, було скликано, «щоб надати Центральній Раді характеру справжнього представництва всього організованого українського народу».

Кожній сільській, міській, повітовій, губернській установі чи організації, що визнавали себе українськими, надавали права надіслати на конгрес свого делегата. Про його скликання сповістила українська преса. «Це не конференція якоїсь партії скликалась, не з'їзд партій, — писав В. Винниченко, — скликалися представники всіх партій, усіх організацій, усіх товариств, представники всіх станів, класів, представники від усіх пробуджених і непробуджених. Усе, що почувало себе українським, що відчувало потребу єдності, все мало бути представлене на конгресі української землі. Не купка інтелігентів, не групка партійних людей, не фантасти говорили, а 700 представників вибраних людей від усіх губерній і всіх громадсько-соціальних формацій українського народу заявляли свою волю».

М. Грушевському, якому довелося відкривати конгрес і головувати на ньому, запало у пам'ять, що серед делегатів було багато селян і солдатів. У вщерть заповненому людьми залі засідань на сцені встановили портрет Т. Шевченка, і всі присутні стоячи співали його «Заповіт», а промовці проголошували здравицю вільній Україні та висловлювали почуття солідарності з визвольними змаганнями інших поневолених Російською імперією народів. Перегукується і з сучасними політичними перипетіями навколо Чорноморського флоту розповідь М. Грушевського про делегата від тодішніх чорноморських матросів Пилипенка, який заявив, що «українці Чорноморської флоти зобов'язалися активно боронити українські елементи, — се дало привід до такої бурхливої овації, якої, мабуть, давно не бачив Київ».

На заключному засіданні таємним голосуванням було обрано близько 150 членів Великої ради Центральної Ради на чолі з М. Грушевським, який згодом у спогадах писав, що для нього цей день став «тріумфальним днем найбільшої почесті...», якої він коли-небудь зазнав у житті.

Історичне значення конгресу М. Грушевський вбачав у тому, що на ньому Центральна Рада одержала всенародне повновваження бути краєвою радою для всієї України. Саме таке він заявляв тоді на сторінках газети «Нова Рада». Тож мабуть усе-таки доцільно хоч нинішнього року зробити все, щоб виконати постанову Верховної Ради України, датовану 1992 роком.

Валянки для ефіопа, або Дещо про мистецтво продажу

КОСТЯНТИН КУРИЩУК — лікар. За відгуками — класний фахівець. У Держкоммедбіопромі на посаді заступника голови третій рік займається маркетингом. Простіше кажучи, налаштовує виробничників на те, щоб виробляли потрібний, а не «лежачий» товар і «крутилися» б зі збутом.

Виробництво ліків, як відомо, справа вельми прибуткова, але в тому разі, коли препарат ходовий і оригінальний, спроможний сколихнути ринок. Передусім хотілося розпитати Костянтина Васильовича про такі препарати. Чи маємо в надрах нашого медвиробництва щось на кшталт знаменитого ранітидину, завдяки чому в Англії лабораторія з трьох чоловік перетворилася на відому фірму «Глаксо»?

— В Україні виробляється близько ста оригінальних препаратів, — зазначив Костянтин Курищук, — і понад трьох тисяч вельми цікавих розробок мають наші вчені. Проте, щоб успішно вийти з ними на міжнародний ринок, знадобиться щонайменше шість-вісім років скрупульозних різнопланових досліджень, у тому числі і клінічних, а також від 300 до 500 млн. доларів. Французи 1963 року розпочали виробляти ізоліпан —препарат для зменшення ваги. І лише через 33 (!) роки змогли зареєструвати його в Америці. Там усе придивлялися до результатів дії препарату, аналізували матеріали клінічних досліджень. Загалом, запустити у виробництво навіть щось хороше важко, той самий ранітидин, що його виробляє нині харківська фармафірма «Здоров'я» (після 14 років патентний захист «Глаксо» знято, препарат вважається генериком, виготовлення таких препаратів практикують в усьому світі). А свого часу за рахунок продажу саме ранітидину англійська фірма ввійшла до десятка найуспішніших. Препарат був і залишається досить популярним, високоефективним. Розробляти такі можна тільки за величезних грошових вкладів. Навіть відомим фірмам уже не під силу робити ставку винятково на оригінальні препарати. Минулий рік став роком великого об'єднання фармамагнатів, які прагнуть за рахунок цього утримати ринок у своїх руках. Україна далеко не багата, і претендувати на «оригінальність» наше медвиробництво поки що не в змозі. Коли б галузь отримала хоча б 100 млн. доларів інвестицій або фінансову підтримку, то на 60—65% наповнили б свій ринок генериками і не витрачали б кошти на ввезення відомих імпортних препаратів. А що це можливо, доводить факт виробництва, приміром, дротаверину на «Київмедпрепараті». Це та сама но-шпа, яка за якістю нічим не поступається угорській, тільки дешевша. Наш золотий фонд — учені, розробники фармпрепаратів. Їхні досягнення не раз використовували і нині використовують західні фірми. А ми ще тільки вчимося заробляти гроші. І на науку — зокрема. На державну підтримку, на жаль, розраховувати годі.

— Географія ринків збуту українських ліків розширюється. Як це вдається Держкоммедбіопромові, зважаючи, що і на внутрішньому українському ринку нашим виробникам доводиться нелегко?

— Наш виграш — на східному напрямі. Колишні союзні республіки, де українські ліки відомі і де не було потреби в особливому маркетингу, а досить було «розбудити» регіони, які звикли раніше завозити все через Москву. Ми брали активну участь у різних виставках, останнім часом — у Сибіру, на Уралі. Заводи Медбіопрому відкривають свої представництва у великих містах, створюють спільні підприємства. Так «Фармак-плюс» діє в Москві, налагоджується спільне виробництво валідолу, деяких антибіотиків в Узбекистані. Борщагівський хімфармзавод активізує роботу у Білорусі, «Біостимулятор» — в Алма-ти, «Дарниця» — на Далекому Сході. Оскільки ніхто з наших партнерів не в змозі зробити передоплату за товар, відкриваємо прямо на місці склади, залучаємо до співпраці комерційні структури, які добре зарекомендували себе на ринку. Колишньої гарантованої системи збуту не буде, її треба створювати самим.

— А чи вдається виробляти тільки те, що потім насправді продається?

— Визначитися в потребі навіть для власної країни —проблема. Фармацевтичний ринок — специфічний. Між виробником і споживачем стоїть лікар. І коли він не призначить, не порекомендує, хто купуватиме ліки? А рекламувати можна лише безрецептурні препарати. Кілька місяців пролежав на полицях наш дротаверин тоді, як аналогічна но-шпа належала до десятка найбільш розкуповуваних препаратів. У західних країнах серед персоналу клінік обов'язково є фармацевти. Їхню працю оплачують або виробники, або ті, хто займається збутом. Завдання фармацевтів — різними, але цілком законними способами «доносити» ліки до пацієнтів. Інша справа, треба визначитися з кількістю препаратів, якими користується країна. Англія, приміром, обмежилася числом 400, бо дуже багато аналогів. Про витрати на медпослуги, ліки замислюються нині й в Америці. Проте оптимальну кількість лікарських засобів мають визначати фахівці-клініцисти. Адже можна хворому призначити й тридцять препаратів. Неважко здогадатися про їхню «взаємодію» в організмі нещасного хворого...

— Я уявила не менш жахливу картину в нашому загальному організмі — багатостраждальній економіці України, яку роздирають хвороби незграбного переходу до ринку. А ліків нині —греблю гати. Чи можна якось систематизувати хоча б імпортні потоки? Адже ми часто-густо й гадки не маємо, що ковтаємо й капаємо в склянку.

— Нині планове виробництво, планове споживання неможливі. Але Держкоммедбіопром взявся суворо стежити за всім, що ввозять до країни, а також за ціною й методом продажу. Так, сильного антибіотика кліндомецину уже завезено на 498 тис. доларів. А чи потрібно стільки, коли є своє виробництво антибіотиків? Ми зараз відібрали 50 найпопулярніших на нашому ринку імпортних препаратів і вивчаємо їхній рух. Досвід, гадаємо, згодиться нашим заводам.

— Щоб створити спеціальну виробничу програму?

— Передусім — скоригувати обсяги виробництва. Ми вже у змозі з багатьох позицій забезпечити потреби населення в ліках, але іноземні фірми торгують успішніше. Це засвідчує факт втрати ринку на 10%. Перебудовуємося буквально на ходу, розвиваючи власну мережу доставки ліків до аптек, лікарень, надаючи пільги щодо відстрочки платежів, цінові знижки. Удосконалюємо рекламу. В Києві створено перший галузевий склад Держкоммедбіопрому і «Оптимафарма», який має 16 філій в областях, 24 авторозвозки. Розвитком експорту займаються «Фармапром», який об'єднав 17 комерційних структур, Український кредитний банк і концерн «Славутич». Але головний вади все ж таки — сильні служби оперативного і стратегічного маркетингу на самих підприємствах. Смішно згадати, але було так: на три тисячі працівників тільки троє — у службі збуту. І для них продати валянки на екваторі або холодильник чукчі було справді нерозв'язним завданням. А на будь-який товар завжди є свій покупець. Здається, хоча б це вже розуміємо, але полегшено зітхнемо, вочевидь, ще не скоро.

Розмовляла Людмила МЕНЖУЛІНА.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

29 КВІТНЯ 1918 РОКУ кораблі Чорноморського флоту підняли жовто-блакитні прапори Української Народної Республіки

Першим український прапор підняв міноносець «Завидний»

БУТИ господарем на Чорному морі прагнули всі народи, яким випало жити на його берегах. Не стали винятком у цих домаганнях й українці. Вже в VII сторіччі арабський географ Ібн-ал-Факих писав про активну торгову діяльність жителів північних берегів Чорномор'я в Слов'янському (як тоді називали Чорне) морі. У 860 році відбувся перший морський похід києворусичів на Візантію. У 907-му та 941-му князі Ігор та Олег успішно атакували Царгород, забезпечивши вільну торгівлю для Русі-України. У 913 році києворуські кораблі здійснили успішний похід на Волгу й Каспій. А 944 року Ігор знову з'явився на берегах Каспію, про що є згадка в поемі видатного перського поета Нізамі. Володарі Галицько-Волинського князівства, зокрема Ярослав Осмомисл, міцно тримали під контролем гирло Дунаю та Дністра.

Козацький флот (зразок бойового запорозького корабля-чайки й нині в експозиції Морського музею в Севастополі) під проводом Петра Конашевича-Сагайдачного та Івана Мазепи здійснив не один морський похід, залишивши по собі немеркнучу пам'ять.

Отже, історію України як морської держави ще не написано. Не створено й галерею видатних українських мореплавців, відкрити яку, очевидно, належить Юрію Лисянському — учаснику навколосвітньої подорожі 1803—1806 років. Він народився у Ніжині, служив на російському та англійському флотах.

Відвічна геополітична вісь України

Чорне море завжди було в центрі уваги українських провідників. Києворуський князь Святослав навіть мріяв перенести свою столицю на південно-західні береги Чорного моря. Тому зрозуміли були й кроки, які зробили лідери Української Народної Республіки для оволодіння Чорноморським флотом, укомплектованим на 75 відсотків українцями.

У планах першого в XX столітті українського уряду було також переведення частини кораблів Балтійського флоту, якими командували українці (зокрема, крейсера «Світлана», есмінців «Україна» та «Гайдамак»), на Чорне море. «Українські ради» діяли й на інших флотах Російської імперії. Було встановлено контакти з урядом Кубанської Республіки з метою базування з українізованих кораблів у гирлі Тереку, звідки б Україна мала впливати на події навколо Каспійського моря.

До речі, тодішній командувач Чорноморського флоту, майбутній сибірський диктатор адмірал Олександр Колчак прихильно ставився до українізації флоту.

Першим підняв жовто-блакитний прапор міноносець «Завидний» (у липні 1917 року). А в листопаді у Севастополі над половиною кораблів вже майоріли українські стяги.

Треба зазначити, що тоді, як і сьогодні, перед Чорноморським флотом не висували вимоги активних військових дій. Найперший обов'язок моряків —охороняти узбережжя та гарантувати безпеку торгівлі на Чорному та Азовському морях. Проте український уряд не був послідовний і рішучий (як і нині) у ставленні до чорноморських проблем. Ініціаторам створення українського морського флоту вдалося провести через Центральну Раду лише тимчасовий закон про флот (14 січня 1918 року). До того ж ЦР скасувала примусову військову службу на флоті і ввела добровільне його поповнення.

Зі свого боку, чорноморці проявляли активність не лише в Севастополі, й у Києві. Так морський курінь став діяльним учасником подій, пов'язаних з більшовицьким виступом проти Центральної Ради в січні 1918 року. В боях з арсенальцями курінь зазнав тяжких втрат.

І на діяльність Центральної Ради, і на її кроки з організації українських військово-морських сил негативний вплив мала гостра боротьба між членами соціалістичних і національно-патріотичних партій. В результаті непримиренного протистояння військово-морським міністром УНР вимушено став театрознавець і мистецтвознавець Дмитро Антонович (син історика Володимира Антоновича) відданий Україні, але безпорадний у морських справах.

Таким чином, діячі ЦР, правильно розуміючи значення Чорноморського флоту для молодої держави (як південної опори в традиційній для Русі-України геополітичній вісі «Південь-північ»), не зуміли сконсолідувати тогочасне суспільство для досягнення своєї мети.

Перше військово-морське свято України

Сонячного дня о 16 годині 29 квітня 1918 року на вишикуваних на Севастопольському рейді кораблях Чорноморського флоту було піднято жовто-блакитні стяги. Тоді флот складався з двох дредноутів (великі броньові кораблі з дальнобійною артилерією), шести лінкорів, десяти крейсерів, 27 есмінців різних типів, 22 підводних човнів, п'яти канонірських човнів, шести мінних загороджувачів та кількох дивізіонів сторожових кораблів, винищувачів, тралерів і транспортної флотилії. Крім цього, до військово-морських сил належали 4-та десантна дивізія, що розташовувалась в Севастополі, морська дивізія на Дунаї, гарнізони морської піхоти в Севастополі, Очакові та інших містах Чорноморського узбережжя, гідроавіації (20 літаків).

УНР почала також будівництво нових кораблів для Чорноморського флоту — в Миколаєві зводили лінкор «Соборна Україна», три крейсери: «Богдан Хмельницький», «Гетьман Петро Дорошенко» і «Тарас Шевченко», 12 есмінців, 9 підводних човнів та плаваючий док.

Заради об'єктивності зауважимо, що не всі екіпажі виконали наказ командувача Чорноморського флоту контр-адмірала М. Сабліна, який перебував на флагманському кораблі — лінкорі «Юрій Побідоносець». Деякі кораблі залишилися під російськими прапорами.

Чи не визначальну роль у тих подіях зіграв полковник армії УНР Петро Болбочан, на жаль, забутий сьогодні ініціатор створення повноцінних збройних сил України, що став жертвою інтриг С. Петлюри (безпідставно звинувачений в антидержавному виступі, був розстріляний у червні 1919 року). Саме під командуванням П. Болбочана частини Окремого Запорозького Загону звільнили взимку 1918 року Київ від більшовиків. За наказом військового міністра УНР, полковник П. Болбочан очолив Кримську групу армії УНР, яка здійснила стрімкий похід на Крим. Вже 25 квітня 1918 року було взято Сімферополь. Ці події позитивно вплинули на учасників переговорів у Бресті, зокрема німців, що не вважали Крим українським. Відтепер приналежність чорноморських берегів ні в кого не викликала сумнівів.

Проте Центральна Рада не скористалася й з цієї перемоги, наказавши П. Болбочану зупинити наступальні бої.

У той самий день, коли в Севастополі кораблі Чорноморського флоту піднімали українські прапори, влада в Києві переходила від Центральної Ради до гетьмана Павла Скоропадського.

Командувач флоту контр-адмірал М. Саблін, не одержавши ніякої відповіді ні з Києва, ні від командуючого німецькими військами в Криму генерала фон Коша, віддав наказ готуватися до походу в Новоросійськ. До кубанських берегів відійшла частина кораблів флоту, а решта залишилася в Севастополі. Німці вимагали повернення кораблів в Крим, але в Новоросійську ситуацією заволоділи більшовики. Федір Раскольников (розстріляний сталіністами) домігся виконання вказівки В. Леніна про знищення частини кораблів Чорноморського флоту, що базувалися в Новоросійську (що так патетично відобразив у своїй п'єсі «Загибель ескадри» О. Корнійчук).

Після певного зволікання німці передали Чорноморський флот гетьманові П. Скоропадському, і 11 листопада 1918 року над його кораблями знову замайорів український військово-морський стяг. 12 листопада було оголошено наказ про мобілізацію на службу у військово-морських силах Української держави.

Коли німецькі частини залишили Україну, в Севастополь прийшли кораблі Антанти й підпорядкували собі Чорноморський флот (крім підводних човнів). Відступаючи, союзники поділили кораблі як воєнну здобич і частину їх відвели до турецьких берегів.

Володимир СЕРГІЙЧУК, професор, доктор історичних наук

Повстанців озброювала і... Червона Армія в порядку «шефської допомоги»

ПРОТЯГОМ багатьох десятків років комуністична пропаганда звинувачує українських націоналістів у колаборантстві з гітлерівськими окупантами, посилаючись, зокрема, на те, що Українська Повстанська армія забезпечувалася зброєю й боєприпасами з арсеналів вермахту. Такі повідомлення я зустрів кілька разів і в донесеннях радянських партизанів, хоча конкретного документа бачити не довелося. До речі, Український штаб партизанського руху вимагав від своїх розвідувальних підрозділів дістати саме таке свідчення, однак вони не змогли виконати цю вказівку, а лише ствердили, що до офіційної згоди між УПА і німцями не дійшло.

АЛЕ ж німецька зброя в УПА справді була. Яким чином вона опинилися в руках бульбівців чи бандерівців? Чи й дійсно гітлерівці свідомо передавали її українським націоналістам, знаючи, що ті борються за самостійну Україну без більшовиків і нацистів? Тим паче, що удари УПА вони відчували на собі вже з 1942 року?

Бо от, вояки УПА спочатку добували німецьку зброю в бойових сутичках з гітлерівськими окупантами. А коли вермахт почав відкочуватися з теренів Волині, зокрема, то з його складів зброя і боєприпаси почали передаватися українським націоналістам тими підрозділами гітлерівців, котрі залишалися без належного забезпечення під час безладного відступу.

Скажімо, гарнізони ворога, що розміщувалися на залізниці Сарни—Лунинець, повідомляв 8 січня 1944 р. радянський партизанський командир В. Бегма, з 9 грудня 1943 року продовольством не забезпечуються. Кинуті напризволяще, солдати противника ходили по селах і просили хліба й картоплі, грабували.

Настрій ворожих солдатів, продовжував В. Бегма, «дуже поганий, часто виникають бійки між мадярами і німцями, особливо жандармерією, розбазарюють зброю, багато (її) потрапило в руки націоналістів».

А командир іншого радянського партизанського загону Нирко 29 січня 1944 року повідомляв до свого штабу, що в село Гранцьки Дубровицького району на Рівненщині того самого дня прибув «націоналістичний загін в 1300 осіб, добре озброєний за рахунок відступаючих угорських частин».

Про те, що українські націоналісти вимінюють зброю та боєприпаси в гітлерівців, червоні партизани повідомляли й раніше. Так, у середині червня 1943 року, стверджували вони, «німецькі солдати під Рівним за сало і масло продали населенню 6 штук гвинтівок з патронами». Так було і в Сарнах, коли солдати німецької армії реалізували чотири гвинтівки з набоями.

Цікавою видається й інформація відомого партизанського ватажка Петра Вершигори від 30 січня 1944 року: німці в обмін на продукти звільнили з тюрми націоналістів.

Водночас, поряд з німецькою, в УПА було багато зброї і радянської. Діставалася вона не лише під час бойових дій. Ще до того, як вони розпочалися між УПА і червоними партизанами, до рук націоналістів потрапило її дуже багато під час відступу Червоної Армії влітку 1941 року, коли великі склади були залишені в результаті стрімкого наступу гітлерівців в перші дні війни.

А вже тоді, коли Червона Армія повернулася в райони Галичини і Волині, то спеціальні підрозділи УПА під виглядом червоних партизан почали одержувати зброю і боєприпаси з її складів. Так, 5 лютого 1944 року керівники рівненських партизанів Бегма та Тимофеєв радирували першому секретареві ЦК КП(б) У Хрущову та начальникові Українського штабу партизанського руху Строкачу: «Имеется ряд случаев, когда националисты под видом партизан в порядке помощи получают в частях Красной Армии вооружение и боеприпасы. Красная Армия довольно охотно помогает партизанским отрядам, но некоторые командиры частей еще не поняли этой провокации, проводимой националистами».

З цього приводу М. Хрущов послав спеціального листа тодішньому командуючому Першим Українським фронтом генералу армії М. Ватутіну. Однак факти передачі зброї та боєприпасів націоналістам частинами Червоної Армії мали місце і пізніше. Більше того, вони набували масового поширення, що стверджував 8 липня 1944 року один з командирів червоних партизанів Ємалдинов: «Районе Домачево находится до двух тысяч националистов. Их задача — пройти в тыл Красной Армии район Луцка. 14 июня их група количестве 20 чел. вышла район Луцка с крупными советскими поддельными документами на получение оружия складах Красной Армии этом районе. Командир группы Редеша Степан, с ним жена Александра, бывшая учительница.

Эти данные подтвердил агент националистов, задержанный нами, Круц Федор».

Треба зазначити, що факти одержання бійцями УПА зброї та боєприпасів із складів Червоної Армії не залишили поза увагою гітлерівські окупанти. Наприклад, рейхскомісар України Кох повідомляв до Берліна 25 червня 1943 року, що подібне почалося з самого початку війни: «... українські національні банди мають своє суворе й уміле керівництво і подиву гідне озброєння; треба припускати, що ці банди почали методично збирати зброю і боєприпаси зразу після першого приходу німецьких військ і що, крім того, їм допомогли запастися зброєю радянські війська через добре законспірованих посередників...»

А далі доповідалося рейхсміністрові Розенбергу, куди спрямовується українськими націоналістами наявна в них зброя: «Об'єкти, на які нападають банди, — це важливі для доступу в країну і постачання фронту залізниці, шляхи і мости, державні господарства, молочарні, склади хліба і сіна, а також доступні промислові підприємства. Звичайно, напади банд спрямовуються також проти кожного німця, який з'являється у зоні, що ними контролюється».

На мою думку, вказані факти зацікавлять читачів і допоможуть їм зорієнтуватися в тих подіях, що відбувалися на західних теренах України під час другої світової війни.

Була б людина, а стаття..., або Кого і як бережуть деякі працівники міліції

Василь ТУГЛУК, «Голос України»

КОЛИ знайомишся з цією судовою справою, поринаєш у сухі протокольні рядки ухвал, постанов, вчитуєшся у скарги, свідчення, заяви, дедалі більше переконуєшся: яка беззахисна людина перед декотрими з тих, хто начебто повинен її захищати. Ставлення декого у мундирах до своїх обов'язків у повному обсязі можна побачити у цій «бородатій» справі.

Вам потрібні «геростати»? Зверніться до слідчого

Уночі 9 січня 1992 року в будинку керуючого відділком радгоспу «Березанський» Баришівського району на Київщині А. Бачмана за час відсутності господарів сталася пожежа. Після того як її погасили, інспектор відділу пожежної охорони Баришівського райвідділу внутрішніх справ В. Загребельний з пожежниками оглянули і вилучили зі щитка запобіжники з перегорілими «жучками» та шматок дроту з оплавленими кінцями. Все це віддали до пожежної частини Баришівки, де протягом двох років речі зберігалися на спеціальному стенді поряд з іншими «досягненнями» людської легковажності, внаслідок якої виникають пожежі. (Підкреслюю — протягом двох років, бо до цього питання ми ще повернемося). 18 січня 1992 року було винесено постанову про відмову в порушенні кримінальної справи. З причиною пожежі погодився і потерпілий А. Бачман, засвідчивши це своїм підписом у протоколі, складеному інспектором.

І раптом через три місяці, 20 квітня 1992 року, А. Бачман звернувся до прокурора району із заявою про те, що він не згоден з висновками пожежної інспекції. Мовляв, «нині мені добре відомо, що мій будинок підпалено зумисне з метою помсти як посадовій особі. Мною було відмовлено в прийомі на роботу неповнолітній Розуменко Таїсії. За її підбурюванням безпосередніми підпалювачами були Зінченко Микола, Король Володимир, Папуша Віктор, яких до місця злочину підвозив на власному автомобілі Зінченко Віталій».

Після цього районна прокуратура матеріали направила начальнику Баришівського РВВС. Там перевірку доручили оперуповноваженому кримінального розшуку В. Опольському, який зробив «своєрідні» кроки на шляху до істини. В одному з рапортів він вказує, що «мною допитані робітники радгоспу Король, Папуша, Зінченко Микола, які пояснили, що... зупинилися на віддалі 30 метрів від будинку Бачмана. Після того, як вони поїхали... виникла пожежа». Ось так бажане видають за дійсне. Адже у справі жодних протоколів допитів немає і не може бути, бо люди, яких оперуповноважений називає, у своїх поясненнях та скаргах вказують, що на той час навіть не зустрічалися з ним. Побачивши «докази» оперуповноваженого, за справу береться слідчий І. Турчанінов, який майже через півроку після пожежі порушує кримінальну справу.

Не вмієш — навчимо, не хочеш — змусимо

За основу беруться неприязні стосунки між А. Бачманом та сім'єю Розуменків. Однак надалі ця версія підтвердження не набула. Бо після чергових «відвідин» Баришівського РВВС, очних ставок із А. Бачманом, допитів «підозрюваний» Павло Розуменко повісився. Та в принципі слідчим органам у Баришівці як «відпрацьований матеріал» він уже був і не потрібний. Головне, після кількох допитів, твердження, що нічого не знає у справі, він різко змінив свої показання і засвідчив, що вночі, коли сталася пожежа, його дочка каталася на автомобілі з хлопцями.

Протокол допитів інших свідків спершу теж не дає жодних підстав стверджувати, що будинок підпалив Микола Зінченко, який тоді працював у радгоспі бригадиром будівельників за наймом, та Віталій Зінченко, який приїжджав до нього в гості. Однак версія, вибудувана слідчим І. Турчаніновим, була однозначна: Зінченки разом з Таїсією Розуменко під'їхали до будинку А. Бачмана, вибили вікно, проникли у приміщення, вилили каністру бензину, яку взяли з автомобіля, й підпалили. І саме за цим заздалегідь спланованим сценарієм розробляли справу. Відповідно до нього і вибудовувалися свідчення.

Зі свідками, до речі, відбувалися дивовижні перетворення. Чим частіше вони бували на допитах, тим ближчими до версії слідчого ставали їхні свідчення. Приміром, Таїсія Розуменко, яка взагалі заперечувала, що була тієї ночі в Березані, через кілька місяців, маючи вже на руках двомісячну дитину, раптом згадала, що показала будинок Бачмана Зінченкам.

Інші свідки, які не бачили Таїсії у компанії хлопців, теж «прозріли». Чому? Очевидно, тому, що Таїсія Розуменко — єдиний свідок, який міг сказати: був підпал чи ні. А всі інші розповідають про те, що Зінченки їздили містом у пошуках спиртного, щоб відзначити день народження. І якщо Таїсія Розуменко була не з ними, а на святкуванні дня народження своєї сестри за десяток кілометрів від місця пожежі, то вся справа перетворюється на звичайнісінький блеф. Ось чому так потрібні були свідчення людей, які начебто були в одній компанії з Таїсією і Зінченками.

А тепер уявіть ситуацію: неповнолітню Розуменко з двомісячною дитиною викликають на допит і погрожують, що малюка віддадуть до дитячого будинку, а її як співучасницю злочину — до колонії неповнолітніх. Або інше: Зінченки вже зізналися у скоєному злочині, а вона не хоче. Чи знає, чим це пахне? Не стверджуватиму, що справді було саме так, але вона та інші свідки написали скарги прокуророві Київської області, що до них застосовували засоби психологічного й фізичного тиску. Що це означає, напевне, пояснювати не треба.

Як «ліплять» звинувачення

Попри очевидні нестикування у показаннях свідків, слідчий І. Турчанінов вів справу до «переможного» завершення. Версія короткого замикання електропроводки була, очевидно, нецікава. І з цього приводу нікого не допитували. Навіть рідного брата А. Бачмана, який, зокрема, вказував, що «... з працівниками пожежної охорони Загребельним і Дмитренком ми оглянули приміщення. Викрутивши запобіжники, побачили, що замість стандартних вставок у пробках були «жучки», два з них — перегорілі, третій — з оплавленням посередині... Думаю, що причиною пожежі могло стати замикання електропроводки освітлення, тим більше, що її було виконано низьковольтним бортовим гнучким дротом, який використовується в автомобілях».

Однак протягом двох років ніхто з тих, хто вів справу, навіть не поцікавився запобіжниками та оплавленим дротом, які були на стенді в пожежній частині.

Проте до уваги взяли аудіокасету. До речі, запис на ній фігурує як доказ у справі і «кочує» від одного слідчого до іншого.

Зокрема, слідчий з Переяслав-Хмельницького МРВ І. Бондаренко вказує, що «в ході попереднього розслідування за даною кримінальною справою оперативним шляхом було добуто аудіокасету з фрагментом запису розмови в домашній обстановці основного свідка обвинувачення Розуменко Т. зі своїми рідними про те, що вона була присутня в момент вчинення підпалу Зінченками хати Бачмана». Очевидно, він повірив своєму колезі І. Турчанінову, який перший вніс цей «доказ» до обвинувального висновку.

Ось тут ми маємо змогу ще раз пересвідчитися, як «бездоганно» і «законно» діяв слідчий з Баришівки, використовуючи аудіозапис у справі. Ніякого «оперативного шляху» не було й не могло бути. Бо цю аудіокасету в день порушення кримінальної справи подав слідству сам А. Бачман. Хто вів прослуховування в будинку Розуменків, невідомо й досі. Сам Бачман заявляє, що запис йому дав якийсь Валерій. То, можливо, тепер варто порушити кримінальну справу за фактом незаконного прослуховування?

А сам запис аж ніяк не вказує на Зінченків.

Винні чи ні, а сидіти будете

Додаймо до всього переліченого незаконне затримання начебто за хуліганство Віталія Зінченка, якого баришівські міліціонери забрали з дому за сотню кілометрів від Баришівки. Свідком у цій справі виступав уже відомий А. Бачман, а голова Баришівського райсуду, недовго думаючи, «впаяла» Віталієві 15 діб. А в цей час у нього вдома залишилася без засобів до існування дружина з тяжко хворою кількамісячною дитиною на руках. Постановою голови Київського обласного суду рішення Баришівського райсуду пізніше визнано незаконним.

Не взято до уваги і свідчення пожежників про те, що вікна в будинку були цілі, а також Я. Сироти, який живе по сусідству і перший побачив пожежу. Бо тоді, знову ж таки, версія про проникнення до будинку через вікно та його підпал відпадала б.

Однак, незважаючи на всі нев'язки, справу таки «зліпили», а прокурор району Б. Безверхий дав санкцію на арешт Зінченків. А доки вони сиділи у слідчому ізоляторі, 26 лютого 1993 року справу з обвинувальним висновком направили до Баришівського районного суду. Однак звідти її повернули у райвідділ внутрішніх справ для додаткового розслідування, бо вона, по суті, трималася лише на свідченнях неповнолітньої Розуменко, яка не раз заявляла, що змушена була дати їх під тиском.

Далі справу передавали від одного слідчого до іншого. Нарешті увірвався терпець у обласної прокуратури. Зокрема, заступник прокурора Київської області в листі начальникові слідчого управління УВС та прокуророві Баришівського району вказує: «Замість виконання наших вказівок слідче управління все ж таки направило справу до суду, і вона знову повернулася на додаткове розслідування. Справу направили (незрозуміло чому) до Баришівського РВВС... За півроку за справою виконано лише кілька слідчих дій. Але більшість питань, порушених в ухвалах судів та вказівках облпрокуратури, залишилися нез'ясованими... Таке ставлення до розслідування справи викликає сумнів у спроможності слідчого відділення Баришівського РВГУ довести справу до логічного кінця, а прокурора району — забезпечити належний нагляд за ходом слідства і прийняттям законного рішення».

Після цього кримінальну справу кілька разів закривали, потім знову відкривали, Зінченки без доказів вини «відсиділи» майже по п'ять місяців у Лук'янівці і нині знову опинилися в «підвішеному» стані. Бо наприкінці минулого року для додаткового розслідування справу надіслано прокуророві Київської області.

Напевно, мав рацію один із слідчих, який сказав, що людині завжди легше відчувати себе постраждалою як посадовій особі, а не внаслідок елементарних порушень протипожежної безпеки.

Завдяки одержаній страховці та допомозі радгоспу хату Бачмана давно вже відбудовано. А Зінченки дедалі більше зневірюються у справедливості. Саме тому, як зазначають у листі, і звернулися до «Голосу України». Бо вважають, що справу можуть направити знову до І. Турчанінова, який за цей час зі слідчого виріс до начальника слідчого відділення, або в Яготин, де на такій самій посаді — його брат. Що ж, як засвідчили методи, якими діють окремі правоохоронці, такого повороту в цій справі можна чекати. Тільки стає незрозуміло, яку правову державу ми будуємо? І невже у прокуратури, міліції, суду немає жодних інших справ, а залишилося тільки дбати про задоволення чиїхось амбіцій? Утім, побачимо і постараємося на цій справі відстежити, чиї ж усе-таки інтереси і спокій оберігають люди в мундирах. А за потреби назвати прізвища всіх головних героїв цієї нерезонансної, але страшної саме своєю буденністю історії.

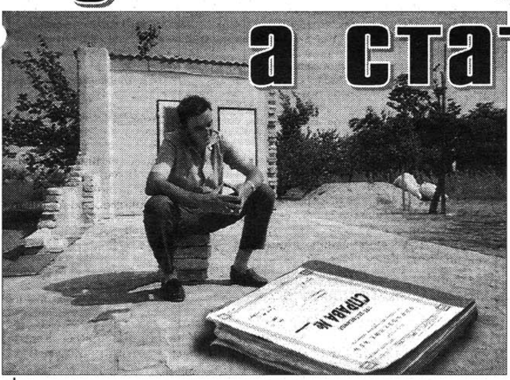

Читацький мікрофон

Чи потрібні дипломи продавцям жувачок?

Чимало працюючих пенсіонерів не збираються кидати свої робочі місця. І з цієї причини молоді спеціалісти залишаються без роботи. Моя племінниця після закінчення філологічного факультету пединституту за спеціальністю «українська мова та література» працювала вчителькою початкових класів в одній із шкіл Херсонської області. А минулого літа потрапила під скорочення, хоч у цій же школі працює вчителька-пенсіонерка на півтори ставки. Нині наша дівчинка працює «реалізатором» жувальних гумок і цукерок неподалік від школи. В такій ситуації не одна вона. Шановні депутати! Коли ж ви подбаєте про робочі місця для молоді?

Надія ЯСЕНСЬКА, ветеран і відмінник освіти.
Херсон.

Помилилися, обираючи вас

Ми обрали вас як порядних, грамотних і культурних людей. Вірили обіцянкам, та, видно, помилилися. За весь час роботи парламенту рідко коли бачив повний сесійний зал — як правило, присутня лише половина депутатів. Та й ті, що прийшли, поводяться дивно: коли потрібно вирішувати важливі питання, чуються викрики, сміх, репліки, не голосують через свою байдужість до питань, що розглядаються. Сидять у таких позах, що дивитися неприємно. Ви думаєте, народ не бачить, що ваші засідання часто нагадують партійні ігри, боротьбу за портфелі? То чого від вас можна чекати простому народові?

ВАЩЕНКО, ПЕТРЕНКО, МИХАЙЛЕНКО, ТЮТЮННИК — усього 40 підписів.
Монастирище
Ічнянського району
Чернігівської області.

А мову державну ви мусите знати

Закони, прийняті вами, самі перетворюєте на фікцію, бо не виконуєте їх. Це стосується російськомовних депутатів і закону «Про мови». А також тих, хто прекрасно володіє українською мовою, але на догоду невідомо кому розмовляє в парламенті тільки російською. Але ж до парламенту вас обрав український народ, а мова, котрою ви виступаєте, є мовою меншини, що проживає в Україні. Тож не намагайтеся, шановні, тягнути її на рівень державної. Я підтримую пропозицію читача Н. Фіронова: ввести до закону про вибори пункт про обов'язкове знання української мови. Тільки за такої умови кандидат може бути обраний депутатом.

Григорій КУЗЬМЕНКО.
Нерудсталь
П'ятихатського району
Дніпропетровської області.

Не тягніть на себе нашу ковдру

Незрозуміло, чому ви засекретили постанову "Про забезпечення діяльності народних депутатів України". Поясніть своїм виборцям, які можуть бути секрети від тих, хто обрав вас? Коли ми вас обирали, то про секрети мови не було. Чи не тому це відбувається, що ситий голодного не розуміє? Шкода, що у нашій Верховній Раді не звучить голос совісті, правди і законності.

Олександр БРЕХУНЦОВ, пенсіонер, юрист.
Сніжкове
Світловодського району
Кіровоградської області.

Інформація про другий випуск акцій відкритим акціонерним товариством «Інвестиційною компанією «ОВІБА-ІК»

1. Характеристика емітента

1.1. Фірмова назва: відкрите акціонерне товариство «Інвестиційна компанія «ОВІБА-ІК».

1.2. Місцезнаходження: 252107, Київ, вул. Печенізька, 35/43.

1.3. Підприємство зареєстроване виконавчим комітетом Московської районної ради народних депутатів Києва 3 листопада 1995 року (свідоцтво № 23523692).

1.4. Предмет діяльності компанії: інвестиційна, проведення діяльності з цінними паперами, в тому числі з приватизаційними, консалтингові послуги.

1.5. Баланс підприємства на 1.01.1997 р.

АКТИВ	тис. грн.
1. Основні засоби та інші позаоборотні активи	454
2. Запаси і затрати	38
3. Грошові кошти, розрахунки та інші активи, в т. ч.	786
дебіторська заборгованість	79
короткострокові фінансові вкладення	283
грошові кошти	10
інші	114
БАЛАНС	***978***

ПАСИВ	тис. грн.
1. Джерела власних та прирівнених до них коштів, в т. ч.:	951
статутний фонд	300
резервний фонд	10
кошти спільного інвестування	411
спеціальні фонди	230
прибуток, використаний у звітному році	207
2. Кредиторська заборгованість	27
БАЛАНС	***978***

1.6. Баланс та звіт про фінансові результати ВАТ «Інвестиційна компанія «ОВІБА-ІК» підтверджено аудиторською фірмою «Аудитсервіс» (ліцензія аудиторської палати АБ № 00188, видана 14.06.94 р.).

1.7. Статутний фонд компанії становить 300 000 (триста тисяч) гривень і сплачений у повному обсязі.

1.8. Чисельність працівників — 7.

1.9. Керівний склад: президент — Пічугін Ігор В'ячеславович, освіта вища, має кваліфікацію інвестиційного керуючого, виробничий стаж 20 років; головний бухгалтер - Клименко Тетяна Миколаївна, освіта вища економічна, виробничий стаж 22 роки.

1.10. Опис ділової діяльності:

У 1996 році ВАТ «Інвестиційна компанія «ОВІБА-ІК» займалась комісійною, комерційною діяльністю з цінними паперами відповідно до вимог статуту згідно з дозволом Міністерства фінансів України № 865 від 08.02.96 р., а також здійснювала спільне інвестування згідно з Положенням про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії та рішення загальних зборів акціонерів ВАТ «Інвестиційна компанія «ОВІБА-ІК» від 12.02.96 р. про взаємний фонд «Злагода» шляхом випуску інвестиційних сертифікатів ВАТ «Інвестиційна компанія «ОВІБА-ІК».

У 1996 році було обміняно на приватизаційні майнові сертифікати громадян (згідно з ліцензією ФДМУ № 305 від 13.06.96 р. на комерційну діяльність з приватизаційними паперами) 11 063 інвестиційних сертифікати ВАТ «Інвестиційна компанія «ОВІБА-ІК».

Використано для придбання акцій підприємств, що приватизуються — 10 236 штук ПМС на загальну вартість 107 478 гривень.

Не використано 827 штук ПМС на суму 8 683,5 грн., у т. ч.: 200 шт. на суму 2100 грн. — на рахунку в депозитарії; 627 шт. на суму 6 583,5 грн. —зарезервовано для участі в сертифікатних аукціонах.

Вартість чистих активів взаємного фонду «Злагода» на 01.01.1997 р. становить 446 172,93 грн.

Вартість чистих активів у розрахунку на один сплачений інвестиційний сертифікат становить 10,86 грн.

Загальна кількість інвестиційних сертифікатів, що перебувають в обігу — 11 063 шт.

2. Дані про випуск цінних паперів

2.1. Рішення про другий випуск акцій компанії прийнято загальними зборами акціонерів (протокол № 9 від 26 січня 1997 року). Мета емісії — збільшення статутного фонду.

2.2. Передбачається, що обсяг другої емісії становитиме 700 000 (сімсот тисяч) гривень.

2.3. Збільшення статутного фонду планується за рахунок грошових, майнових та позамайнових внесків акціонерів.

За рахунок акцій за вільною підпискою приймаються грошові кошти в національній валюті, цінні папери, інше майно та майнові права.

2.4. Запланований обсяг емісії — 70 000 (сімдесят тисяч) простих іменних акцій. Номінальна вартість акції 10 (десять) гривень.

2.5. Емісію акцій буде проведено серією В за номерами 00001 — 70000.

2.6. Форма випуску акцій — безпаперова. На суму придбаних акцій видається сертифікат, що підтверджує володіння акціями.

2.7. Акції розповсюджуються шляхом вільної передплати серед юридичних та фізичних осіб.

2.8. Засновники володіють акціями в розмірі не менш як 25% статутного фонду.

2.9. Розміщення акцій здійснюється компанією з 1 червня по 1 грудня 1997 року за місцезнаходженням компанії.

Послугами посередників компанія не користується.

2.10. Збори акціонерів відбудуться 1 грудня за адресою: 252107, Київ, вул. Печенізька, 35/43.

2.11. Особи, що підписалися на акції, повинні внести кошти на розрахунковий рахунок 50467917 в КБ «Фінанси та кредит» Києва, МФО 300131.

2.12. У разі, якщо до вказаного терміну закінчення передплати статутний фонд АТ набрано, засновники можуть припинити передплату.

2.13. У разі не розміщення 60 відсотків акцій емісія вважається такою, що не відбулася.

Особам, що підписалися на акції, повертаються внесені ними кошти, чи інше майно не пізніше як за 30 днів після закінчення передплати.

2.14. Акціонери мають право на участь в управлінні АТ, отримання дивідендів, придбання акцій наступних емісій за номінальною вартістю.

3. Результат попередньої емісії

3.1. Попередня емісія акцій на 300 000 (триста тисяч) гривень відбулася в повному обсязі (свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 14/1/96 від 10.01.96 р. видане Міністерством фінансів України). Здійснено випуск 30 000 (тридцять тисяч) простих іменних акцій, в т. ч. 3000 шт. перебувають у власності керівних працівників компанії.

За кордоном є спадок. Можливо, для вас...

Укрін'юрколегія

(252034, Київ, вул. Золотоворітська, 2-а) в справах про спадщину розшукує родичів

Померлих в Канаді:

Перл (Маргарет) Дімітрової, уродженої Тимонько, яка народилася в Західній Україні 1918 року.

Абе Функа, який народився в Україні 1911 року, батьками котрого були Джон (Іван) Функ та Сюзана Петерс.

Миколи Клюка, який народився в Україні 1924 року.

Станіслава Галькова, який народився 1905 року в Західній Україні чи Польщі.

Костянтина Шаульського (Жаульського), який народився 1921 року в Західній Україні чи Польщі.

Померлих в США:

Едварда Блека, який народився в США 1917 року, батьком котрого був Антон Благовір (Благович), 1885 року народження, а мамою — Стела (Стефанія) Макула (Мікула), 1893 року народження.

Вільяма Шудлака, який народився 1943 року в США, батько котрого Макс (Максим) Шудлак народився 1900 року в Галичині, а мама — Катерина Малиновська народилася 1905 року в Галичині. В Україні проживали брат матері спадкодавця Гарі (Ігор, Григорій, Георгій) Малиновський та сестра Марія Колодій.

Зіни Адлер, батько котрої Самуель (Шмуль) Адлер народився 1883 року в містечку Літин Вінницької області.

Померлого у Франції:

Вільяма Іванишка, який народився в Україні 1923 року в н/п Купелєндорф (Капеляндорф).

Зацікавлених осіб, а також тих, кому відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін'юрколегію: Київ-34, вул. Золотоворітська, 2-а, тел. (044) 224-16-67; факс (044) 229-28-35.

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД «ВІДРОДЖЕННЯ»

Оголошує конкурс на заміщення посади директора Центру сучасного мистецтва Сороса — Київ, Україна

Вимоги до кандидатів

Кандидат на цю посаду повинен

* бути досвідченим мистецтвознавцем у галузі сучасного мистецтва та мати досвід кураторської роботи і досвід проведення міжнародних виставок із сучасного візуального мистецтва;

* володіти розмовною та письмовою англійською мовою;

* бути здатним підтримувати ділові професійні контакти з художниками та мистецтвознавцями в Україні, співпрацювати з приватними та державними установами;

* мати розуміння культурної ситуації в Україні;

* мати досвід адміністративної роботи, володіти комп'ютером.

Обов'язки

Директор Центру має

* підтримувати зв'язки з мережею ЦСМС, із міжнародними фахівцями та інституціями в галузі сучасного мистецтва;

* керувати штатом ЦСМС;

* відповідати за розвиток програми ЦСМС та її адміністрування;

* здійснювати контроль за фінансовою діяльністю ЦСМС та формуванням бюджету;

* відповідати за реалізацію міжнародних проектів та виставок;

* готувати публікації про роботу ЦСМС.

Кандидати на цю посаду мають подати до 28 травня 1997 року CV та своє бачення стану сучасного мистецтва в Україні (до 2 сторінок тексту українською та англійською мовами) на адресу: 254053, Київ, вул. Артема, 46, Міжнародний фонд «Відродження», факс (044) 216-76-29.

Арбітражний суд Черкаської області 03.03.1997 року порушив справу № 358/8 за заявою Смілянської державної податкової адміністрації про визнання банкрутом ВКП фірми «Хронос-ЛТД» (Черкаська область, Сміла, вул. Фурманова, 80/3; р/р 000467604 в Смілянській філії АППБ «Аваль», МФО 354499).

Кредиторам і можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 257036, Черкаси, бул. Т. Шевченка, 307, Арбітражний суд Черкаської області.

Арбітражний суд Черкаської області 03.03.1997 року порушив справу № 364/8 за заявою Смілянської державної податкової адміністрації про визнання банкрутом фермерського господарства «Золота Ліра» (Черкаська область, Сміла, вул. Уманська, 14а/85; р/р 643923 в Смілянському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 354239).

Кредиторам і можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 257036, Черкаси, бул. Т. Шевченка, 307, Арбітражний суд Черкаської області.

Арбітражним судом Львівської області порушено справи про визнання банкрутами:

— малого приватного підприємства «ЮРА» (юридична адреса: 290052, м. Львів, вул. Широка, 73/57; банківські реквізити: р/р 468552 в Скнилівській філії ЗУКБ, МФО 325042 (м. Львів, вул. Виговського, 34) —справа № 2/994 від 15.11.96 р.;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Лірс» (юридична адреса: 290022, м. Львів, вул. Любінська, 91/117; банківські реквізити: р/р 1467865 в АТКБ «Золотий Лев», МФО 325279), справа № 2/992 від 15.11.96 р.

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів та можливих санаторів упродовж місяця з дня публікації цього оголошення за адресою: м. Львів-10, вул. Личаківська, 81.

АТ МСК «Буковина» повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: 274029, м. Чернівці, вул. Гайдара, 1-д.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульв. Пушкіна, 34) порушив справу № 2-2-17Б про банкрутство Контори матеріально-технічного забезпечення «ОБЛКООПСНАБу» (340069, Донецьк, вул. Заводська, 254; р/р 460811 в обласному управлінні АПБ «Україна», МФО 334248).

Арбітражний суд м. Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за позовом ДПА у Радянському районі м. Києва порушив справи про банкрутство:

1. № 5/88б — ТзОВ «Рибсервіс». Юр. адреса: Київ, пр. Перемоги, 19; р/р 2467271 та в/р 180673 в АБ «Старокиївський банк», МФО 321477;

2. № 2/124б — ТзОВ «Поток-Консалтинг». Адреса: Київ-170, вул. Старовокзальна, 13; р/р 467270 в КБ «Демосбанк», МФО 321228.

Майнові вимоги кредиторів і можливих санаторів подавати до Арбітражного суду м. Києва протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) за позовом державної податкової адміністрації у м. Стрий і Стрийському районі Львівської області порушив справи про банкрутство:

1. ВАТ «Стрийська суконна фабрика», 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Сколівська, 9; рахунок 321201 в Агропромбанку «Україна», справа № 218;

2. Ремонтно-будівельного управління «Ковмашрембуд», 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Промислова, 4; рахунок 260139 в Промінвестбанку, справа № 2/23;

3. ВАТ «Стрийський склозавод», 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Крива, 53; рахунок пр. 581892, валютний рах. 448070392, 401070892, 858065405 в Промінвестбанку, справа № 2/812;

4. ПП «Пора», 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Підзамча, 16, рахунок 468643 в Промінвестбанку, справа № 2/559;

5. ВАТ «Стрийський м'ясокомбінат», 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Промислова, 10; рахунок 383401, валютний рах. 00070506 в Агропромбанку «Україна», справа № 2/480;

6. Виробничо-колективного комерційного підприємства з побутового обслуговування населення «Шанс», 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Львівська, 26; рахунок 500501 в Агропромбанку «Україна», справа № 2/750.

Кредитори та можливі санатори можуть звернутися до суду протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Администрация государственного областного коммунального предприятия птицефабрика «Орельская» сообщает о ликвидации предприятия в связи с передачей целостного имущественного комплекса птицефабрики в аренду.

Претензии кредиторов принимаются в течение 30 календарных дней с момента публикации настоящего объявления в газете.

АОЗТ «Электромаш» объявляет о своем закрытии. Претензии принимаются в течение 2 месяцев по телефонам: (044) 552-11-24; 552-11-38; 552-33-77.

ООО «Перлына ЛТД» объявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение месяца. Тел. 216-54-64.

Арбітражний суд м. Києва /м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в/ за позовом ДПА у Радянському районі м. Києва порушив справи про банкрутство:

№ 4/69 — ТОВ «Еней» (юр. адреса: м. Київ-30, вул. Пирогова, 7, кв. 2а; р/р 3467359 в УАБ «Відродження», МФО 300421);

№ 4/61 — МПП «Кирсей» (юр. адреса: м. Київ, вул. Чкалова, 24б, кв. 12; р/р 644065 в АБ «Синтез», МФО 32711);

№ 3/79 — СП «Глобал-Юніті» (юр. адреса: м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 62, факт. адреса: м. Київ, вул. Костянтинівська, 11; р/р 604841 в АБ «Ажіо», МФО 300175).

Майнові вимоги кредиторів і можливих санаторів подавати до арбітражного суду м. Києва протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Сумської області (244000, Суми, вул. Рибалко, 2) порушив справу № 279-4/12 про визнання банкрутом малого підприємства «Наталка» (код 21107009).

Адреса: 245060, м. Кролевець Сумської області, проспект Миру, 4, кв. 21, розрахунковий рахунок 468236 в АКБ «Україна» м. Кролевця, МФО 337115.

Арбітражний суд Хмельницької області (280005, Хмельницький, пл. Незалежності, 1) порушив справи про банкрутство:

№ 201-Б/5 приватного підприємства «Володимир» (адреса: 281900, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський, вул. Хмельницька, 30а/17; р/р 644804 в Кам»янець-Подільській філії «Укрінбанку»);

№ 61-Б малого підприємства «Гермес-92» (адреса: 281900, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський, вул. Д. Галицького, 13/65; р/р 468246 в АК «Україна» м. Кам'янець-Подільський);

№ 60-Б ТзОВ «Анастасія» (адреса: 281900, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Зіньківці; р/р 000467502 в Кам'янець-Подільському відділенні «Укрінбанку», тел. 2-44-53, 2-10-25);

№ 121-Б/5 малого підприємства «Нік» (адреса: 281935, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Жванець, вул. Придністровська, 15-а; р/р 1468423 в АК «Україна» м. Кам'янець-Подільський, тел. 9-04-34, 9-05-01).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (290010, Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/33 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Леотех» (юридична адреса: 290059, Львів-59, вул. Промислова, 65/104; р/р 2467196 в Залізничному відділенні Промінвестбанку м. Львова).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця дня опублікування оголошення.

ДПА у Старовижівському районі Волинської області повідомляє, що Арбітражний суд Волинської області (263005, Луцьк, вул. Грушевського, 30) порушив справу № 128-018 від 19.03.97 року про банкрутство ВАТ «Старовижівський льонозавод» (с. Мокре Старовижівського району Волинської області; р/р 467814 в АК АПБ «Україна», МФО 303280).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня оп ублікування оголошення.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 1452-2 о признании банкротом частного предприятия фирмы «Глобус».

Юридический адрес: 334200, Крым, г. Ялта, пос. Массандра, ул. 16 апреля 1944 г., д. 4, кв. 58; р/с 468286 в Ялтинском отделении «Укрсоцбанка».

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражным судом Республики Крым рессматривается дело № 1450-2 о признании банкротом малого частного предприятия «Джулия».

Юридический адрес: 334200, Крым,, г. Ялта, ул. Московская, 1/6, каб. 327; р/с 3468034 в Ялтинском отделении «Проминвестбанка» Украины.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражный суд Республики Крым рассматривает дело № 1935-2 о признании банкротом частного предприятия фирмы «Альфа-инвест». Юридичесаий адрес: 334200, Крым, Ялта, пос. Симеиз, улица Курчатова, д.2; р/с 3468335 в Ялтинском отделении Укрсоцбанка Украины.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Лубенська державна податкова адміністрація в Полтавській області повідомляє, що Арбітражний суд Полтавської області (Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справи про банкрутство:

225/3б від 05.03.97 р., товариства з обмеженою відповідальністю «Логус ЛТД» (юридична адреса: 315500, Лубни, вул. Леніна, 17 б, кв.9); розрахунковий рахунок 467054 у Лубенському відділенні АКБ «Україна», ідентифікаційний код 21040311;

223/3б від 05.03.97 р., акціонерного товариства «Агроторгсервіс» (юридична адреса: 315500, Лубни, вул. 2-гі Плютенці, 49); розрахунковий рахунок 467410 в АКБ «Україна», ідентифікаційний код 13936921.

Майнові претензії кредиторів та заяви санаторів Арбітражний суд Полтавської області приймає в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 1933-2 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Чернобыль-Юг». Юридический адрес: 334200, Крым, Ялта, ул. Фурмана, д.4; р/с 14674068 в Ялтинском отделении Проминвестбанка Украины.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

малого приватного підприємства «Віалан» (Кіровоград, вул. Кірова, 36-а, кв.10; р/р 001468193 в АК «Укрсоцбанк», код 13743783), справа № 17/1110/4;

товариства з обмеженою відповідальністю «Вікінг» (Кіровоград, вул. Беляєва, 11, кв.78; р/р 1000467160 у КБ «Аваль», код 13762013), справа № 1117/3;

приватної виробничо-комерційної фірми «Конвал» (Кіровоград, вул. Київська, 2; р/р 468929 в ОД «Укрсоцбанк», код 13755970), справа № 93/1196/3;

малого приватного підприємства «Ніно».

(Кіровоград, вул. Кроп'ятникова, 29, кв.5; р/р 1467974 в ОД «Укрсоцбанк», код 23091790), справа № 102/1205/3.

Майнові вимоги кредиторів подавати до арбітражного суду (вул. Луначарського, 29) у місячний термін з дня опублікування оголошення.

По заявлению государственной налоговой администрации в Краматорске Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) 4.02.1997 г. возбуждено дело № 3/1-10Б о признании банкротом частного малого предприятия «РАВ», расположенного в Краматорске Донецкой области, ул. Социалистическая 63-14, расчетный счет 2468040 в Краматорском отделении АК Укрсоцбанка.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 2047-8 о признании банкротом малого частного предприятия «Адекс».

Юридический адрес: 334200, Крым, г. Ялта, ул. Горького, д. 16, кв. 8; р/с 468624 в Ялтинском отделении Интерконтбанка Украины.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Державна податкова адміністрація у м. Ужгороді повідомляє, що арбітражний суд м. Києва (Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 19/67 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Менандр» ЛТД (252160, Київ, вул. Сортувальна, 2, р/р 4467031 в Станпромінвестбанку м. Києва).

Просимо кредиторів у місячний строк звертатися за адресою: 252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в.

Арбітражним судом Запорізької області (330001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушено справу № 5/1-173 про банкрутство АТ «Запоріжриба» (330009, Запоріжжя, Павло-Кічкаський промвузол, р/р 467119 в КБ «Еліта» м. Запоріжжя, МФО 313690).

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражным судом Донецкой области возбуждено дело № 35-3-15б о банкротстве ОАО «Донецкий завод крупнопанельного домостроения № 2» (340009, Донецк, ул. Новороссийская, 9; р/счет 289758 в Донецком РУ АК «Проминвестбанка»).

Заявления кредиторов и возможных санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления по адресу: 340105, Донецк, бульв. Пушкина, 34.

Арбітражний суд Чернівецької області (274010, Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) порушив справи про банкрутство:

№ 6-69-52/б навчально-виробничої фірми «Бонум» (Чернівці, пров. Вірменський, 5; р/р 468696 в КБ «Буковинка»);

№ 8-41-29б колективного підприємства «Західопт» (Чернівці, вул. Руська, 72/1а; р/р 609201 в КБ «Приватбанк»);

№ 6-67-50/б малого підприємства «Беркут» (Чернівці, вул. Червоноармійська, 99/68; р/р 468627 в Промінвестбанку України);

№ 6-68-51/б кооперативу «Малиш» (Чернівці, вул. П. Мирного, 10/2; р/р 461934 в ДАКБ Укрсоцбанк);

№ 6-66-49/б колективного підприємства «Ділові жінки» (Чернівці, вул. Університетська, 50; р/р 4468823 в АКБ Укрсоцбанк);

№ 8-40-30/б малого спільного підприємства «Оазис» (Чернівці, вул. Джамбула, 7; р/р 00468296 в АКБ УСБ).

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 816-6 о признании банкротом малого частного предприятия «Аревик». Юридический адрес: 334200, Крым, Ялта, ул. Крупской, д. 11«б», кв. 21. Р/с 468026 в АКБ «Крымбанк».

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражный суд Харьковской области возбудил дела о признании банкротами:

ОАО «Элеватормельмаш» (юридический адрес: 310020, Харьков, Комсомольское шоссе, 88, р/с 000345048/4161300 в ОПЕРУ ХОУ Госбанка «Регион-банк», МФО 351254798), дело № Б-237/7-71 от 05.02.1997 г.;

АТП-16361 (юридический адрес: 310030, Харьков, ул. Биологическая, 4 «б», р/с 429401 в Краснозаводской УАК ПИБ, МФО 351384336), дело № Б-233/7-71 от 18.02.97 г.;

Харьковского завода тракторных двигателей (юридический адрес: 310662, Харьков, ул. Киргизская, 19, р/с 267013 во Фрунзенском УАК ПИБ, МФО 351362), дело № Б-235/7-71 от 05.02.97 г.

Требования кредиторов и заявления санаторов подавать в арбитражный суд Харьковской области в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 310002, Харьков, ул. Сумская, 64, Дом советов.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 815-6 о признании банкротом кооператива «Ваган». Юридический адрес: 334265, Крым, Ялта, пгт Гурзуф, ул. Строителей, 3. Р/с 461335 в Ялтинском отделении Проминвестбанка Украины.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 922-1 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Ялта-40». Юридический адрес: 334200, Крым, Ялта, Южнобережное шоссе, 30. Р/с 467764 в АКБ «Интерконтбанк».

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражный суд Республики Крым рассматривает дело № 922-1 о признании банкротом частного предприятия фирмы «Блэк мустанг». Юридический адрес: 334200, Крым, Ялта, Южнобережное шоссе, 12, кв. 28; р/с 2468242 в Ялтинском отделении Укрсоцбанка.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражный суд Республики Крым рассматривает дело № 924-1 о признании банкротом малого частного предприятия фирмы «Тирас».

Юридический адрес: 334200, Крым, Ялта, ул. Кирова, 18; р/с 3468322 в Ялтинском отделении Проминвестбанка Украины.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражный суд Республики Крым рассматривает дело № 814-6 о признании банкротом малого частного предприятия фирмы «Овен». Юридический адрес: 334200, Крым, Ялта, пер. Достоевского, д. 14. Р/с 468640 в Ялтинском филиале АКБ «Интерконтбанк».

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Василь ПРОСТОПЧУК

З книжки «Вдих і видих»

(видавництво «Надстир'я», 1997)

Голова колгоспу

От посада — голова
Справиться не кожна,
А побуде рік чи два –
Вигнати не можна.

Треба менше пити

Пісня

З чаркою дружити:
Жити — не тужити.
Та щоб краще жити —
Треба менше пити.
Пити треба менше,
Доки не умер ще.
Ну хіба по першій,
Для сміливих звершень.
В чашу налите
Біле вино.
Пити — не пити —
Не все одно.
Ех, як налита
Чаша вина,
Пити — не пити —
Думка одна.

З чаркою дружити —
Бухусу служити.
А щоб не служити —
Треба менше пити.
Менше пити треба,
Та, як є потреба,
І коли з любов'ю —
Випий на здоров'я.

* * *

Волинянин придбав пляшку пива, на якій до ювілею міста Рівного була вилита у склі цифра 700.

— І тут обманюють рівненчани, — обурився волинянин. — Хіба у цій пляшці вміститься 700 грамів?

* * *

Молода вчителька картає семикласника:

— Що, шибенику, голову опустив. Соромно стало?

— Ні, на ноги ваші задивився...

* * *

Після ліквідації цензури в незалежній Україні утворили комітет з питань державних секретів та технічного захисту інформації. На цю посаду в області призначили І. С. Дордюка, досвідченого чиновника і відомого весельчака.

Через деякий час голова облдержадміністрації Б. П. Клімчук запитав підлеглого, чим він конкретно займається?

— А це секрет, — відповів своєму начальнику Іван Стратонович.

* * *

У повоєнні роки з гучномовців мало не щодня лунала пісня "Два соколи ясних на дубі сиділи", алегорично пропагуючи єдність ідей Леніна — Сталіна.

Дядько Петро, почувши пісню на колгоспному дворі, зауважив:

— І якої холери вони там повсідалися?

Далі досиджувати доведеться дядьку Петру.

* * *

Картинна галерея у Луцьку деякий час розташувалася у непристосованому приміщенні поблизу обласного краєзнавчого музею. Внаслідок постійної високої вологості повітря у виставочних залах картини почали псуватися.

Мистецтвознавці вдарили на сполох. Викликали чиновників з управління культури, облвиконкому, обкому партії.

— Ось придивіться, — звернули увагу начальства на безцінну реліквію музею — картину іспанського художника «Святий Ієронім», — лак уже вкрився маленькими тріщинками.

— А хто її так полакував? — сердито запитав високопоставлений чиновник.

— Хусепе де Рібере, — зніяковіло відповів директор музею і додав: — У 1644 році.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

Делікатна відмова...

За листом читача

***З** ЧЕРНІГІВСЬКОГО села не будуть писати скарги, якщо прогнила підлога, протікає дах, зіпсувалося парове опалення і від того в хаті сирість, пліснява... Інвалід ти чи здоровий, маєш пільги чи ні — збирай копійчину або став могорич, щоб пічник Іван чи столяр Петро підлагодили комин, замінили дошки. Проблема, як бачимо, вирішується без нервів, загалом просто...*

Інша річ у місті. Міськвиконком, комунальні служби з подібних приводів мають величезну пошту. Чимало листів надходить і до «Голосу України».

Мешканець Чернігова Василь Павлович Тюпин вже двадцять років пише прохання у різні інстанції. У корпункт він передав, окрім свого листа, копії звертань до голови міськвиконкому, різноманітні офіційні відповіді. У 1973 році після 12 років служби на космодромі Байконур підполковник-замполіт отримав з дружиною двокімнатну квартиру на першому поверсі панельного будинку. Житло виявилося незатишним. «Ось уже 24 роки живемо, —пише Василь Павлович, — з дружиною-інвалідом в холодній, сирій квартирі. Тут і незручності першого поверху: шум, грюкання, тупання і підвальний запах. Стіна, одяг та взуття покриваються пліснявою». Скаржник неодноразово просив владу, щоб поміняли йому квартиру.

В управлінні з обліку і розподілу житлової площі міськвиконкому заступник начальника Світлана Литв'як пояснила, що такого права інвалід не має без обстеження житлових умов відповідною комісією. Можна лише стати в загальноміську пільгову чергу на поліпшення житлових умов. Нині у ній — 402 сім'ї інвалідів, загиблих.

Зрештою, на обмін житла скаржник втратив надію після офіційних відмов.

Тепер він вирішує іншу проблему.

—Хоча б стіну утеплили, замінили лінолеумне покриття на дерев'яне, — пояснив мені, коли завітав до нього з майстром житлової ремонтно-експлуатаційної дільниці № 14. Це питання теж неодноразово порушувалося. Умови в квартирі дещо поліпшили, коли замінили стару трубу. Перевіряюча комісія райвиконкому вирішила, що все ж таки необхідно утеплити одну стіну, частково замінити лінолеум. Але коли у райвиконкомі довідалися з представлених довідок, що пенсія заявника, інваліда другої групи війни, становить майже 250 гривень, а його дружини — 56, делікатно відмовили. Виконуючий обов'язки начальника ЖРЕД № 14 Микола Людвік послався на відсутність коштів. Тільки житловій ремонтно-експлуатаційній дільниці, що обслуговує 34090 квартир, квартиронаймачі заборгували 237 тисяч гривень. По Чернігову ця цифра взагалі вражаюча — майже 7 мільйонів гривень! Коштів від надходжень ледь вистачає на вивезення сміття, ремонт дверей, заміну скла та на усунення аварійних випадків у квартирах. Середній заробіток робітників дільниці становить 50—60 гривень. Та й те виплачують невчасно. Ветерану, на жаль, цього не поясниш. Не раз він ішов у смертельний бій, не раз сміливо дивився у вічі смерті. А от удома безсилий вирішити елементарне у банальному побутовому бою...

Чернігівська область.

Один до одного, але там, де вигідно?

Мені стало відомо, що заощадження, які було зроблено до 1991 року, тепер прирівняно як один до одного, тобто один крбованець до однієї гривні. Це аж ніяк не справедливо, бо нинішні ціни набагато вищі за ціни, що були до 1991 року.

Але в цьому листі мова не про заощадження, а про пенсії. І не про те, що їх затримують по три і більше місяців (останню я одержала за жовтень) та ще й видають в два прийоми.

Мова про справедливість, вірніше — несправедливість щодо нарахування пенсій.

Якщо заощадження прирівняли один до одного, то чому з пенсіями, нарахованими до 1991 року, не зробили те саме?

Я, наприклад, заробила й одержувала (причому дуже справно і повністю, а не частинами) пенсію 120 крб. Нині в мене пенсія разом з доплатою як учасниці Вітчизняної війни 58 гривень. І це за умов, повторюю, що все подорожчало.

Чому мені не виплачують мою зароблену пенсію — 120 гривень плюс доплату як учасниці війни? Де справедливість?

Н. КАМЕНЕЦЬ,
пенсіонерка.

Коростишів
Житомирської обл.

Запитували — відповідаємо

Їй сімдесят. А молодим вона до вподоби

Тривалий час в Україні діяло Добровільне товариство сприяння армії, авіації і флоту (ДТСААФ). У мене ще й досі зберігається членський квиток цієї організації з вклеєними марками. Розкажіть, будь ласка, чи є ще в Україні ця організація, чим вона займається, хто її члени?

Мирослава ПОТІЙЧУК.
Вінниця.

Відповісти на запитання ми попросили голову центрального комітету Товариства сприяння обороні України (ТСОУ) — така його назва сьогодні – генерал-майора Бориса ХАРЧУКА.

— Нашу організацію створено ще 1927 року, і 14 січня ми відзначили її сімдесятиріччя. До речі, перші осередки виникли саме та території України. Вони створювалися скрізь: у школах, колгоспах, на підприємствах, допомагали людям у розв'язанні багатьох питань.

Маємо п'ять основних напрямів: військово-патріотичне виховання, підготовка спеціалістів для Збройних сил, підготовка спеціалістів для народного господарства, спорт технічний, промислове виробництво. Ці напрями було створено з початку існування організації, записано в нашому статуті основні і нині. Ми їх не міняли, бо вони потрібні народу і державі. Залишилася такою самою і структура — первинні організації, районні, обласні і центральний комітет. Після проголошення незалежності України ми провели Всеукраїнський з'їзд і змінили назву.

Сьогодні нараховується близько шести мільйонів її членів, котрі співробітничають з нами, навчаються професій, займаються спортом. Ми маємо свої навчальні організації, школи, що займаються підготовкою спеціалістів для Збройних сил. В Україні нараховується 148 наших шкіл, 592 спортивно-технічних та 36 спортивних авіаційних клубів. Вони готують в основному спеціалістів для народного господарства. Маємо і групу промислових підприємств, які виробляють товари народного вжитку і знаряддя для навчання та спорту.

У підпорядкуванні товариства — п'ять тисяч будівель і приміщень, навчальних корпусів, спортивних споруд, в яких одночасно можуть навчатися 37 тисяч чоловік. До їхніх послуг 900 прекрасно обладнаних лабораторій для практичних занять, десь 20 тисяч автомобілів, близько 500 літаків і вертольотів.

Кросворд

До центру: 1. Те, з чого посується риба. 2. Властність, з якої починала і якою закінчила «бізнес» баба з казки про золоту рибку. 3. Річ, котру прив'язували нежонатим. 4. Рогата, хвостата, а для когось — священна. 5. Те своє, що хвалить кожен кулик. 6. Знак гордості і значимості московського боярина. 7. Прутков. 8. Те, чого часом чекають біля моря. 9. Легендарний герой нескінченної серії анекдотів. 10. Знаменитий гоголівський пасічник. 11. Той, хто кілька століть ламає голову над одним і тим самим питанням: бути чи не бути? 12. Грузинський верховода за столом. 13. Капець, ганлик. 14. Середній із Кукриніксів. 15. Те, що набридливо бухає. 16. Найпривабливіша частина багатьох презентацій. 17. Коняче прізвище, один з родоначальників династії Романових. 18. Лежить на сіні: і сам не гам, і іншому не дам.

Відповіді до кросворда, надрукованого 8 травня

По горизонталі: 1. Сокіл. 5. Остер. 8. Аркас. 9. Осмос. 10. Таран. 11. Клапін. 12. Отава. 15. Пласт. 18. Прожектерство. 19. Дамка. 22. Мавра. 25. Слава. 26. Потоп. 27. Мавка. 28. Ісіда. 29. Нірод. 30. Йодль.

По вертикалі: 1. Слово. 2. Камка. 3. Ласка. 4. Акліматизація. 5. Остап. 6. Терма. 7. Ранет. 14. Вожак. 16. Ліска. 17. Савур. 19. Дюпон. 20. Мотор. 21. Аспід. 23. Вивід. 24. Аваль.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 280663.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311084.